SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 123, ЧИСЛО 24, П'ЯТНИЦЯ, 10 ЧЕРВНЯ 2016 РОКУ 1893 Vol. 123, No. 24, FRIDAY, JUNE 10, 2016 $2.00

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

Що вождь, що його народ

Петро Часто

Сьогоднішня відверта ароґантність Москви у стосунках з усім світом, ґанґстерський характер міжнародної політики Володимира Путіна змушують сусідів зіщулюватися від страху і вгадувати, як цей непередбачуваний інтриґан поведе себе завтра щодо України, щодо Польщі, Прибалтики, щодо Азебайджану і Грузії, щодо Європи загалом.

У цьому туманному дискурсі час від часу постає запитання, відповідь на яке багатьом здається дуже важливою розв'язкою цієї невідкличної теми. Мовляв, чи можна ототожнювати В. Путіна і його кремлівське оточення з російським народом? І в переважній більшості висновок такий: ні, не можна.

Воно справді не можна, якщо дивитися на речі з точки зору здорового людського глузду – українськими, американськими чи будь-якими іншими очима.

Але Росія, на жаль і на загальносвітову біду, ніколи, починаючи від царювання Івана Ґрозного, не вміщувалася в поняття здорового глузду. Ім'я царя – Іван Ґрозний, чи Микола I, чи Сталін, чи Путін – особливого значення не мало і не має. Значення має лише трон, якому російський народ радо віддає волю над собою.

Як окремі люди, як особистості росіяни нічим, певна річ, не відрізняються від людей в інших країнах – так би мовити, ніщо людське їм не чуже. Але все моментально змінюється, коли росіянин відчуває себе „одним з…".

Найкраще цю дивовижу характеризують самі росіяни – ті з них, хто спромігся бачити справу мовби зі сторони. До них належав знаменитий „батько ґорбачовської перестройки" Олександер Яковлєв, якого дотепер і кремлівські вожді, і народна маса називають „американським аґентом" і люто ненавидять за „зраду" і розвал СРСР. Цитуємо з його інтерв'ю 10-річної давности:

„Росіяни жалісливі за натурою, жаліють рідних, близьких, песика кульгавого. Та чомусь нам не шкода було десятків мільйонів, що загинули в концентраках. Це неможливо збагнути! Носити портрети Леніна і Сталіна, цих закоренілих злочинців, що до колін – у невинній людській крові! Якби ці двоє катів опинилися в бандитській зграї, самі бандити їх повбивали б за їхній небачений садизм. А нам нічого. Ми їм поклоняємось… Не ховаймо голови в пісок – це ми нещадно, відкинувши честь і совість, жорстоко боремося, не жаліючи ні жовчі, ні чорнила, ні тавра, ні образ, не боячись ні Бога, ні чорта, аби тільки розтоптати ближнього, розмазати його по землі, як болото, а ще краще – вбити. Це ми травили і розстрілювали собі подібних, доносили на сусідів і співпрацівників, викривали ідеологічних „ворогів" на партійних зборах, в газетах і журналах…".

(Закінчення на стор. 14)

Вшанували пам'ять Агапія Гончаренка

Біля пам'ятного каменя у парку „Україна" в Гейвард, Каліфорнія.

Марія Черепенко

САКРАМЕНТО. – Українці з району Затоки Сан-франциско та Сакраменто довго добивалися від американського уряду дозволу поставити пам'ятний знак на місці, де на початку XX ст. була посілість Агапія Гончаренка (1832-1916), але оскільки деякі землі належали приватним особам, то справа рухалася повільно. Нарешті 15 травня 1999 року відбулося урочисте відкриття пам'ятного каменя, а згодом додалися й інформаційні щити, які розповідають про А. Гончаренка.

„Моя Ненька-Україна і джерело козацтва, якоже фенікс, воскресне на добро людям, на вічну правду і волю. Поляки пекли нас живими, і тепер печуть їх москалі; небаром ввесь світ встане: згубити і великого, і малого і ім'я московське – варварів-людоморів – з лиця землі. З цею вірою я в останній раз закрию мої очі, і зіпну навіки", – так написав 1 березня 1894 року А. Гончаренко, до якого 21 травня цього

(Закінчення на стор. 9)

ЩЕ НЕ ВМЕРЛА І НЕ ВМРЕ

Надія повернулася в Україну

Петро Часто

Останній день травня започаткував в Україні весну політичну: в парляменті виступила нещодавно визволена з дворічного російського полону військова українська летунка, одна з героїв добровольчого батальйону „Айдар" Надія Савченко. Можна лише уявити, що в ту хвилину переживала у своїй душі ця гарна, тендітна і водночас надзвичайна українка з синьо-жовтим прапором на плечах. Це був її перший виступ як депутата Верховної Ради, і не лише присутні у сесійній залі, але вся країна завмерла в очікуванні її слова.

Подякувавши усім людям доброї волі за своє визволення, Надя звернулася до депутатів: „Я не дам вам забути про хлопців, які загинули на Майдані, на сході і які вмирають за Україну сьогодні. Я не дам вам забути, що Україна – понад усе!".

Притуливши руку до серця, Надя заспівала „Ще не вмерла України ні слава, ні воля…".

Саме з такими обранцями долі не вмре ні слава, ні воля України, однак, швидше за все, не обійдеться без гострої боротьби і без ідейної барикади, бо суспільство хоч і загартувалося у двох національних революціях, все ще не позбулося внутрішніх ворогів українства, і їм вже сниться реванш. Влада ж не виказує готовности дати „вчорашнім" рішучу відсіч, бо сама великою мірою є вчорашньою. У такі історичні моменти потрібен хтось з-поза політики, з-поза омертвілої державної системи, потрібна людина особливої місії, людина палка – і нею є, як сподівається вся Україна, Надія Савченко.

У своїх передбаченнях експерти годяться в тому, що перш ніж героїчна полонянка зможе впливати на політичне життя в Україні і об'єднати довкола себе національно свідому частину суспільства, різні політичні сили намагатимуться зробити Н. Савченко своїм спільником, бо як самостійний діяч вона буде незручною для усіх без винятку. У тому числі й для Президента Петра Порошенка. Хоч саме йому належить найбільша заслуга у звільненні Наді з російської тюрми.

Але коли 25 травня – а то був рівно день другої річниці обрання П. Порошенка – президентський літак з Надією приземлився на летовищі в Борисполі, відбулася перша зустріч з журналістами, і президент оголосив свій

(Закінчення на стор. 12)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Схвалено зміни до Конституції

КИЇВ. – Верховна Рада 2 червня ухвалила Закон „Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)". За це рішення проголосували 335 народних депутатів. Представник Державного департаменту США Марк Тонер 3 червня заявив, що США вітають схвалені Верховною Радою зміни до Конституції. „Хороші новини з України. Ми вітаємо Верховну Раду з прийняттям змін до Конституції і початком імплементації законодавства, яке збільшить незалежність судової системи, зробить її більш відповідальною та ефективною", – сказав М. Тонер. 3 червня речник Федерального уряду Німеччини Штефен Зайберт заявив, що ухвалена реформа Конституції – важливий крок для посилення незалежности та прозорости органів юстиції в Україні, що сприятиме також боротьбі з корупцією. Народний депутат Надія Савченко пояснила журналістам, що її заява багатьох налякала, коли вона з трибуни заявила, що голосуватиме проти змін до Конституції в частині правосуддя, пояснивши своє рішення порівнянням України з ґранатою, яка може вибухнути. *(УНІАН)*

Місце пантеону визначено історією

КИЇВ. – Пантеон видатних українців має бути на київських горах, де були поховані князь Аскольд і Герої Крут та мріяв бути похованим Патріярх Йосиф Сліпий. Таке переконання висловив 2 червня протоєрей Української Греко-Католицької Церкви Олекса Петрів. На його думку, місце вже історично визначене. Він також наголосив на необхідності створення при Українському інституті національної пам'яті фонду, який би опікувався цим питанням. Водночас інститут очікує, що засідання організаційного комітету Меморіялу українських героїв відбудеться вже найближчим часом. *(„Укрінформ")*

На Донбасі тривають бої

КИЇВ. – Поблизу Донецького летовища, зокрема біля Авдіївки та селищ Піски й Опитне, тривають обстріли, заявив 5 червня речник Адміністрації Президента Андрій Лисенко. Бойовики пускають у хід заборонені Мінськими домовленостями міномети калібрів 82 та 120 міліметрів, бронетехніку, зенітні установки, ґранатомети і стрілецьку зброю. Також в районі Пісок працював ворожий снайпер. В районі селища Луганське, що на Світлодарській дузі, бандити застосували великокаліберні кулемети та стрілецьку зброю. На Маріюпольському напрямку спостерігається зосереджений вогонь бойовиків з їхніх позицій в районі Докучаєвська, Саханки та Старомихайлівки. На Луганському напрямку не визначено жодної ворожої провокації. *(„Укрінформ")*

В ООН назвали число жертв

НЮ-ЙОРК. – За час конфлікту в Україні, починаючи з середини квітня 2014 року, загинули 9,400 осіб і понад 21.5 тис. осіб отримали поранення. Про це повідомило 4 червня Управління верховного комісара ООН з прав людини. За даними спостерігачів ООН, активність бойових дій на сході країни знизилася, проте ситуація в будь-який момент може перерости в тривалий конфлікт або загостритись. Як зазначила речниця ООН з прав людини Равіна Шамдасані, в ООН стурбовані збільшенням кількости важкої військової техніки поблизу лінії зіткнення в Донецькій області. *(„Українська правда")*

Сховав золото під хатою

МИКОЛАЇВ. – Під час обшуку у маєтку затриманого на одержані хабара у 92 тис. дол. першого заступника голови обласної адміністрації знайшли валізу з 300 тис. дол. США та велику кількість ювелірних виробів. Під будівлею співробітники спецслужби виявили мережу тунелів, в яких були скрині із золотими злитками, старовинними іконами, антикваріятом, та столовим сріблом, повідомила 4 червня прес-служба Служби безпеки України. Під час операції підозрювані чинили збройний опір. На веб-сторінці Миколаївської обласної державної адміністрації вказано, що першим заступником голови є Герой України Микола Романчук. *(BBC)*

З ПОГЛЯДУ ГЕОПОЛІТИКИ

НАТО прокидається

Лілія Шевцова

Ми й не помітили, як рутиною стали облети російськими „Су-24" не тільки натовських літаків, але й американських ескадерних міноносців, що виглядає чи то як залякування, чи то як гра-знущання.

Відповідь не забарилася, й ось уже рутиною стає західній ескорт російських літаків в просторі над Балтійським морем. Пару тижнів тому натовські винищувачі піднімалися по тривозі п'ять (!) разів для супроводу російських військових літаків. І весь цей обмін – зовсім не для засвідчування взаємної доброзичливости.

Кремль, зробивши висновок, що епоха Заходу завершилася, взявся посилено смикати за хвіст і вуса розніжене і зледащіле створіння, яке ми називаємо ліберальною цивілізацією. Захід довго не реаґував ані на дражнилки, ані на силовий шантаж, очевидно, сподіваючись, що Росію можна переконати поводитися пристойно. Західні провіднии вважали, що ми працюємо в одній з ними системі понять. Яка наївність! Ці хлопці не зрозуміли, що терпіння і вмовляння в російській ментальности сприймаються як слабкість і невпевненість.

Але після кримсько-українського відра холодної води Захід прийшов до тями. Агонізуюче НАТО почало – хоча і невпевнено – шукати відповідь на російський мачизм.

Нещодавно опублікована доповідь „Closing NATO's Baltic Gap", авторами якого стали колишні командувачі силами НАТО – Веслі Кларк, Еґон Рамс і Річард Шіреф, а також колишній Міністер закордонних справ і оборони Естонії Джурі Луїк, дає враження про еволюцію настроїв серед західніх військово- політичних кіл щодо Росії.

Погляньмо на деякі тези доповіді:

„Росія є загальним дестабілізуючим знаменником як на східньому, так і на південному напрямках".

Росія „засвідчила здатність швидко пересувати численні сили через великі відстані і підтримувати їх в бойовому стані тривалий час".

А ось НАТО, на думку авторів доповіді, поступається Росії в швидкості прийняття рішень. Командні структури НАТО на північному напрямку були ліквідовані. Тільки одна третина американських сил знаходиться на задовільному рівні, і більшість їхніх керівників не має досвіду ведення конвенціональних кампаній. В Европі американський континґент налічує 65 тис. осіб, що менше, ніж чисельність поліцаїв в Ню-Йорку. Для Великобританії буде проблемою зібрати навіть боєздатну бриґаду. А про Німеччину і говорити немає чого її армія в 170 тис. осіб не готова до маштабних операцій.

Список натовських проблем можна продовжити. Але і цього досить, щоб запитати: чому альянс на такій стадії розкладання став загрозою для Росії ?!

Колишні командувачі, які тепер можуть сказати те, що хочуть, пропонують саміту НАТО, який незабаром відбудеться у Варшаві, перейти до стратеґії жорсткого стримування Росії. Створюється враження, що це зовсім не думка одинаків-марґіналів. Якщо навіть третина з їхніх пропозицій буде здійснена, Росія вступить в ситуацію силового протистояння з Заходом.

І як Росія з її військовим бюджетом в 87.6 млрд. дол. витримає тиск військового комплексу, бюджет якого перевищує 1.023 трлн. дол.? Чи розумів хто-небудь в Кремлі, чим закінчиться гра в дражнилки? Невже не вірили, що Захід може прокинутися? А між тим, зупинити цю військову машину дуже складно – і тому, що порушені амбіції; і тому, що посилюється страх ліберальної спільноти перед тим, що Кремль викине, якщо його не зупинити.

Нагадаємо, чим закінчилося наше військове протистояння з Заходом минулого разу – розпадом СРСР. Закон ненавмисних наслідків, одначе.

„Газета по-українськи", 17 травня

Лілія Шевцова – російський політолог, опозиційний до режиму Володимира Путіна.

У 55 містах вчили англійську мову

КИЇВ. – 28 травня одночасно у 55 містах України українці вчили англійську мову під час наймаштабнішої в історії України та світу лекції англійської мови. Акцію організувала громадська організація „GoGlobal" спільно з Посольством США в рамках Року англійської мови та Днів Америки в Україні.

„Лекція англійської мови об'єднала українців у 55 містах – від Івано-Франківська та Львова до Маріюполя і Краматорська, від Одеси та Миколаєва до Києва й Чернігова. Я радий, що на центральних площах зібралися тисячі українців, одним із найбільших майданчиків став Маріюпіль, де в університеті зібралося 500 студентів та школярів і разом з усією Україною вчилися англійську мову", – зазначив засновник громадської організації „GoGlobal", народний депутат Мустафа Найєм.

У столиці вітали учасників навчання посадник міста Віталій Кличко, М. Найєм та віце-прем'єр з европейської та евроатлантичної інтеґрації Іванна Климпуш-Цинцадзе. Гостями заходу у Львові були посадник Андрій Садовий та Посол США Джефрі Пает, який скайп-конференцією привітався і з киянами та побажав їм успішного навчання.

До цього найбільше вивчення чужинської мови відбулося в Німеччині й зібрало 6,287 людей. В Україні вчили англійську мову в університетах, бібліотеках, мовних школах, освітніх центрах та на площах. Результати акції будуть відомі орієнтовно за два місяці після того, як комітет Книги рекордів Ґіннеса опрацює всі надані організаторами матеріяли.

Проведення навчання підтримали Міністерство культури України, програма Capital English, Британська рада в Україні, America House та Window on America.

Український кризовий медія-центр

Добровольці вчать дітей

КИЇВ. – 6 червня у 126 школах України розпочалися мовні табори „GoCamps", в яких дітям допомагатимуть практикувати розмовну англійську мову добровольці з 38 країн світу. Основне завдання проєкту – показати дітям, що вивчення мов — це легко і просто, а літній табір може бути веселим та яскравим. Головний акцент у таборах буде зроблено на розмовну англійську.

З цією метою громадська організація „GoGlobal" запросила добровольців з усього світу, які зголосилися приїхати за власний кошт в Україну та взяти участь у проєкті. Для дітей з Донецької та Луганської областей виїзний мовний табір влаштовано на базі школи-інтернату в місті Володарка Київської області.

1 червня відбулася зустріч добровольців на летовищі „Бориспіль", а також прес-конференція з участю директора громадської організації „GoGlobal" Оксани Мовчан директора летовища Євгена Дехне. 3 червня відбулася церемонія посвяти добровольців у школі-інтернаті з участю гостей з Адміністрації Президента України, Міністерства освіти та науки України, Посольства США.

Український кризовий медія-центр

ТОЧКА ЗОРУ

Контрреволюція і нові радикали

Сергій Дацюк

Найбільше від радикальних змін потерпають радикали — від революцій потерпають старі радикали (консерватори), від контрреволюційних переворотів потерпають нові радикали (революціонери).

Майбутнє завжди на боці революціонерів, але час грає на боці консерваторів — чим довше триває революція, тим віддаленіше майбутнє, тим більше революціонерів гине і тим більше шансів у консерваторів-контрреволюціонерів повернутися до старого.

Сценарії революції та український досвід

На початку 2016 року Валерій Пекар та Михайло Винницький написали статтю „Механіка революцій". В ній вони виклали групову модель перебігу революцій через співвідношення дій чотирьох груп: „радикальні нові" (РН), „поміркковані нові" (ПН), „поміркковані старі" (ПС), „радикальні старі" (РС).

Також вони запропонували два сценарії — позитивний та неґативний — які побудовані на різних процесах взаємодії цих груп.

Коротко і творчо опишемо ці два сценарії з коментарями відносно української ситуації.

Спочатку — позитивний сценарій, який український правлячий прошарок не здійснив.

Позитивний сценарій виходить з того, що влада перебуває в руках ПН. І ця влада починає атаку на РС. Відтак група РС частково винищується, частково приєднується до ПС. Причому сама група ПС поступово еволюціонує та приєднується до ПН. Створюється „широка коаліція" (ПН, ПС і частина РС), яка береться за винищення РН. Частина РН винищується, решта їх приєднується до широкої коаліції. Революція закінчується, оскільки дуже широка коаліція здатна здійснювати подальший еволюційний розвиток країни.

Неґативний сценарій виходить з того, що влада одразу ж знаходиться в руках широкої коаліції — ПН і ПС. Тому в активну економіку та політику повертаються РС. Це неґативно сприймається РН. Їхніми ворогами стають всі групи — РС, оскільки ховаються і мімікрують під ПС, самі ПС, оскільки лобіюють інтереси РС, і ПН як зрадники ідеалів революції. Далі настає взаємний терор радикалів — як РС, так і РН. Центр (ПС і ПН) швидко випалюється, бо в силу своєї поміркованості не може стати на жоден радикальний бік. Громадянська війна показує, хто сильніший. Не завжди сильнішими бувають РН.

Жоден з цих сценаріїв в Україні не був здійснений. Причина цього — неврахування в сценуванні декількох важливих обставин:

1) Зовнішня аґресія завжди виступає на боці РС, з якими аґресор швидко домовляється, тобто посилює групу РС.

2) Війна, перш за все, знищує РН, бо вони є найбільші і найвідданіші патріоти. Тобто війна послаблює групу РН.

3) Зовнішнє управління для межової країни (України) є принциповим, без нього революція в принципі неможлива, але це саме зовнішнє управління є трагічним для долі швидких реформ: ПН в ситуації війни отримують можливість змусити весь світ працювати за них — санкціями проти ворога, фінансовою допомогою, політичною міжнародною підтримкою. ПН зайняті перерозподілом корупційних потоків, поки весь світ робить за них їх роботу. Ситуація зовнішнього управління дозволяє ПН нехтувати реформами, роблячи їх знехотя, під тиском, тільки щоб показати своїй громаді та світові.

4) Справа зовнішньої допомоги Україні доходить до того, що таким чином РС (реальні економічні суб'єкти, реальні вигодоотримувачі) отримують ще й зовнішню допомогу від Заходу, розкрадаючи її і вішаючи борги на всю країну.

5) ПС повністю зберігають свій вплив, на тлі невдач нової влади ще й посилюють його, поступово витісняючи ПН з політики.

Отже, в Україні реалізувався третій сценарій — сценарій контрреволюції, сценарій громадянської війни у вигляді війни проти зовнішнього ворога, сценарій саботажу реформ та продовження розпаду країни.

Тому на відміну від авторів, які досліджували механіку революції, тепер ми можемо досліджувати механіку контрреволюції.

Механіка української контрреволюції

РН в Україні не були досить радикальними, щоб почати винищувати РС ще до того, як це почне робити влада. Тобто не було примусу для ПН знищувати РС за принципом — або це стихійно зроблять РН, або це зроблять за законом ПН. Відсутність революційного терору РН проти РС була головною помилкою української революції, як це не прикро визнавати. Український правлячий прошарок розуміє лише примус, може діяти лише реакційно, на інше він покищо не здатен.

На посаду президента потрапив представник РС, в парляменті була розіграна вистава — невелика кількість РН потрапили до абсолютної більшости ПН, які створили коаліцію, що нібито протистояла ПС, за плечами яких залишалися непублічні РС. Причому найбільша одна з найбільших фракцій в парляменті була представлена президентом (РС).

Влада одразу ж знаходилася не у групи ПН, і навіть не у коаліції ПН і ПС — провідник групи ПН (президент і реальний керівник однієї з найбільших фракцій парляменту) напряму заключив непублічну угоду з РС, відому як олігархічний консенсус.

В публічній політичній площині ця угода (олігархічний консенсус) брехливо представлялася як поміркована політика реформ, а насправді це був прихований саботаж реформ. Отже, влада (ПН) одразу вступила в коаліцію з ПС, засвідчуючи в парляменті нібито дистанцію від них, і принципово відмовилася від знищення РС. Цьому допомогла аґресія Росії та дії української правової системи.

З точки зору групового конфлікту з участю президента та парляменту відбувалось наступне: 1) група РН не могла конфліктувати з РС, бо РС прямо в парляменті не присутні; 2) група ПС діяла непублічно і дуже обережно, віддаючи перевагу прямим домовленостям з президентом (РС); 3) група РН змушена була конфліктувати з ПН з метою їх радикалізації та з ПС з намаганням подолати їх саботаж реформ; 4) президент змушений був час від часу засвідчувати дії нібито групи ПН, але в головних питаннях він діяв як представник РС — політика щодо війни, відсутність ініціативних інновацій (реформи лише під тиском Заходу — що не вимагає Захід, те не буде запропоновано і зроблено).

Україна з моменту Революції Гідности знаходилася в стані війни. Саме це зробило неможливим хоч яке-небудь знищення групи РС. Залишилися поза революційною люстрацією — олігархи, армійське командування, правова система (прокуратура та суди), митниця, податкова служба і т.д.

Увагу громадськости спрямували на реформу поліції — річ потрібна, але не критична для революційної люстрації РС, бо РС люструє не поліція, а прокуратура-суди, антимонопольний комітет (якого не видно і не чутно), податкова служба та армія.

Більше того, саме війна дала можливість РС (президентові та деяким олігархам, які фінансували добровольчі батальйони) знищити найяскравіших представників групи РН. Війна на Донбасі дозволила знищити багато громадських радикалів і тим самим відсторонити їх від революції. А знищення добровольчих батальйонів в ході війни це дезорганізація РН. Все це відбувалося ще до того, як взагалі виник офшорний скандал (через зовнішнє управління), який чи не вперше поставив питання про знищення РС в Україні.

Саме тепер, коли взагалі постало питання про реалізацію того етапу неґативного сценарія, який автори назвали „терор радикалів", виявляється, що він для РН неможливий (вони дуже послаблені), а для РС непотрібний (вони дуже посилилися). Як тільки РН були знищені, дезорганізовані, деморалізовані, марґіналізовані і незначним чином леґалізовані, відбувся публічний контрреволюційний переворот у парляменті.

Саме контрреволюція не дозволяє радикалізувати офшорний скандал в Україні. Тим більше контрреволюція створює системні перепони для президентських та парляментських перевиборів.

Постать українського президента — драматич-

(Закінчення на стор. 4)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Спіймали хабарників

КИЇВ. – Антикорупційна прокуратура разом з Службою безпеки України 3 червня затримали сільського голову на Київщині на отриманні хабара. Сільський голова та депутат сільської ради спершу вимагали від підприємця 500 тис. дол. за виділення в оренду 26 гектарів землі, проте згодом суму зменшили до 300 тис. евро. У травні вони отримали першу частину хабара у розмірі 10 тис. дол. Після ухвалення потрібного рішення сільської ради вони намагались отримати решту суми у розмірі 300 тис. евро, але їх затримали правоохоронці. *(BBC)*

В Україні проголошено 22 фестивалі

КИЇВ. – BBC Україна 4 червня оприлюднила огляд фестивального літа. 8-12 червня в Івано-Франківську розпочали свято „Гогольфест", 10-12 червня у Києві Труханів острів на Дніпрі прийме фестиваль „Острів". „Рок-булава" відбудеться 17-19 червня у Переяславі-Хмельницькому. Фестиваль „Burn the Scene for Fun" влаштовують 18-19 червня в селі Колодязьки (Житомирська область). 24-27 червня Львів прийме фестиваль джазу. „UPark Festival" 6-8 липня лунатиме у Києві. „Файне місто" – назва фестивалю 7-10 липня в Тернополі. А 8-9 липня знову Київ – фестиваль „Atlas Weekend". 9-10 липня в селі Туринка (Львівська область) буде фестиваль гітарної музики. 15-17 липня в Одесі гостюватимуть європейські металісти „Caliban" та „Ektomorf" і одночасно триватиме „Маяк Fest". 28-30 липня у замку Свірж (Львівська область) буде фестиваль „Вудсток". Фестивалі проведуть у Парку дружби народів у Києві, ще раз на Трухановому острові, у Харкові, Дніпрі, Луцьку, в селі Родатичі (Львівська область), у Затоці (Одеська область), Тростянці (Сумська область), Кам'янці-Подільському. *(BBC)*

Помер соліст опери

ЛЬВІВ. – 4 червня помер відомий співак оперного театру, Народний артист України Олександер Громиш у віці 66 років. Народився він у селі Лука Золочівського району Львівської области. Вчився спочатку у Луцькому музикальному училищі хорового дириґування, потім у Львівській державній консерваторії ім. Миколи Лисенка на вокальному факультеті. Виступав у Швайцарії, Австрії, Німеччині, Франції, Данії, Люксембурзі, Угорщині, Польщі. *(„Укрінформ")*

Випробували ракету з України

ВОЛОПС, США. – 4 червня у Центрі космічних летів пройшли наземні випробування ракетиносія Antares, перший ступінь якої був розроблений українським конструкторським бюро „Південне". Ракету, призначену для доставки на космічну станцію вантажів масою до 6,800 кілограмів, розробила американська компанія „Orbital Sciences Corporation". Основну конструкцію розробили в „Південному" і виготовили на Південному машинобудівному заводі у Дніпрі. *(„Українська правда")*

В Карпатах гинуть смереки

УЖГОРОД. – За офіційними даними, по всьому Карпатському реґіоні є близько 426 тис. гектарів всихаючих ялинників, з яких третина припадає на Закарпатську область. Говерлянське лісництво має 5,776 гектарів ялинників, уражені з них – 2,000 гектарів. Цей процес можна й потрібно було зупинити років 15 тому. Тоді чехи у себе масово вирубували хворі ялинники, а карпатські ялинники уже тоді були хворі. Раніше у Карпатах вирубували не тільки хворий ліс, а ще на 50 метрів кругом нього, аби зупинити розповсюдження інфекції. Зараз так діяти не дозволяє закон. У лісах, що входять до складу Карпатського біосферного заповідника, рубати дерева заборонено взагалі. Причини такої катастрофи – вік усихаючих ялинників, ще й середньорічна температура в Карпатах зросла, а ялина любить холод і помірну вологість. Основний ворог ялини в Карпатах – це короїд, який паразитує під корою, а також грибок, що пошкоджує кореневу систему і доходить до стовбура. *(„Укрінформ")*

АМЕРИКА І СВІТ

Протиурядова демонстрація у Варшаві

ВАРШАВА. — Два колишні президенти Польщі Олександер Кваснєвський та Бронислав Коморовський у столиці країни 4 червня провадили 50 тис. демонстрантів, котрі протестували проти політики теперішнього уряду і також відзначили 27 річницю від провалу комуністичного режиму. Маніфестація була черговим заходом, організованим новим громадянським рухом – Комітет в обороні демократії. Обидва колишні президенти пригадали полякам як 4 червня 1989 року відбулися вибори, на яких комуністів було усунено від влади. „Ми хочемо вільну Польщу, тому що ми билися за неї, ми мріяли про неї, і ми вибудували її", – сказав протестувальникам Б. Коморовський, колишній дисидент в часи комуністичного режиму. *(„The Washington Post")*

Папа Франциск проголосив нових святих

ВАТИКАН. — 5 червня Папа Франциск проголосив двох нових святих під час канонізаційної Божественної Літургії на Площі св. Петра. Єлисавета Гесельблад, котра навернулася з лютеранської віри, врятувала життя 12 євреїв, переховуючи їх в римському монастирі, де вона була настоятелькою від грудня 1943 року до визволення столиці в червні 1944 року. Ізраїльський центр Голокосту надав їй звання „Праведника світу". Є. Гасельблад народилася в Швеції, але еміґрувала до США, де працювала медсестрою перед наверненнням на католицьку віру, відтак переїхала до Риму, де стала монахинею. Вона померла 1957 року й була беатифікована в 2000 році. Вона є другою шведською святою за 625 літ, після канонізації св. Бриґіти в 1391 році. Пізніше в цьому році Папа відвідає Швецію для відзначення 500-ліття протестантської Реформації. Новий святий Станіслав Папчинський підтримував шпиталі та притулки для бідних і хворих у Польщі в XVII ст. Він був засновником релігійного Чину Отців Маріянів. На церемонії канонізації був присутній Президент Польщі Анджей Дуда з дружиною. *(„Miami Herald")*

Меркель вважає заяви „незрозумілими"

БЕРЛІН. — Кацлер Німеччини Анґела Меркель сказала 7 червня, що для неї є „незрозумілими" коментарі Президента Туреччини Речепа-Таїпа Ердогана, після того як німецький парлямент прийняв резолюцію, називаючи вбивство вірмен 1915 року Отоманською імперією „геноцидом". Р. Ердоган сказав що Німеччина повинна переглянути свою власну історію, особливо нацистський Голокост. А. Меркель відповіла, що парлямент згадав про це в своїй резолюції, і що Німеччина не лишень розправилася зі своїм нацистським минулим, але почувається „зобов'язаною" і надалі так чинити. Після прийняття резолюції Туреччина відкликала свого посла й сказала, що зробить дальші кроки. Міністерство закордонних справ Німеччини в Берліні викликало голову турецької місії „і дало йому до зрозуміння, що найновіші заяви не збігаються з традиційно близькими відносинами між Німеччиною і Туреччиною". *(„The Washington Post")*

Не буде перенесено Олімпіяду

БЕРЛІН. — Світова організація здоров'я (WHO) при ООН відкинула відкритий лист-заклик 150 експертів з ділянки здоров'я, щоб відкласти або перенести цьогорічні Літні Олімпійські Ігри в Бразилії через небезпеку від вірусу Зіка. Хоч WHO в лютому оголосила, що поширення цього вірусу в Північній та Південній Америці є ґльобальною проблемою, у своїй заяві 28 травня організація сказала, що немає причини відкладати чи відкликати ігри, які мають відбутися 5-21 серпня в Ріо-де-Жанейро. Сподіваються, що сотні тисяч глядачів прибудуть літом з цілого світу, щоб побачити 10 тис. атлетів у змаганнях. У своїй заяві WHO каже, що Бразилія є тільки однією з кількох десяток країн з цим вірусом та що „люди продовжують подорожувати між цими країнам з різних причин". Міжнародній Олімпійський Комітет (МОК) відкинув закид у відкритому листі, що WHO та МОК мають „занадто близькі" стосунки між собою. *(„Associated Press")*

ЕКСПЕРТНА ДУМКА

Україна – як вона є нині

Валерій Пекар

Станом на кінець травня українська ситуація виглядала ось так:

1. **Уряд**. Не просто пошитий з клаптів, а є клубком розірваних клаптів. Затяті корупціонери, стійки реформатори, нічийні слухняні виконавці, а також певна кількість нешкідливих „тримачів місць", щоб вони не дісталися іншим кланам. Підтримки парляменту нема, підтримки президентові нема. Клани борються за посади заступників міністрів, щоб контролювати потоки. В цих умовах видається доречною концентрація на „швидких перемогах", хоча більшість з них буде дуже льокальними (ґльобальні неможливі без політичної підтримки), що не переконають ані суспільство, ані західніх партнерів.

2. **Парлямент**. Діагноза: недієздатний. Коаліція де факто не існує, або ж існує у такому вигляді, що розчаровує виборців. Адже для простої більшости потрібні голоси окупаційного бльоку та олігархічних кланів. Вони голосуватимуть лише в обмін на преференції (у тому числі кадрові). Це реванш олігархічно-корупційної моделі. Вибори невідворотні, залишається зрозуміти, коли і за якими правилами вони відбудуться.

Ознаки реваншу: повернення затятих корупціонерів та реґіоналів у владу, падіння внутрішніх стримуючих бар'єрів для крадіїв (вже не бояться), відкритий тиск на борців з корупцією. Можливе згортання декількох успішних реформ (уважно слідкуємо і захищаємо надбання у сфері закупівель, поліції тощо).

3. **Президент**. Він перестав хитатися між двома моделями поведінки й остаточно обрав для себе, яким саме президентом він хоче бути. Результат вибору неминуче позначиться не лише на рейтинґу, але й на леґітимності в очах суспільства.

Отже, „реформочки" у нас будуть, реформ — не буде. Будуть точкові зміни, що не зачіпають основ старого суспільного договору (частиною якого є олігархічний консенсус). Щось вдасться зробити під тиском громадянського суспільства, щось під тиском Заходу та заради його грошей. Але то льокальні зміни.

4. **Реґіональні еліти**. Дивляться, яким чином провести „февдалізацію" країни, використавши можливості погано структурованої децентралізації. Всі бояться війни, але не розуміють її невідворотности, якщо збережеться старий суспільний договір.

5. **Захід**. Захід стомився і не готовий брати на себе повну відповідальність за „зовнішнє управління" Україною. Він хотів би бачити здорові сили тут, в Україні, але не бачить. Водночас Захід хоче льокалізувати війну, аби зняти її з порядку денного. Для цього доведеться ризикнути існуванням України, але на такий ризик Захід готовий. Ми — не готові.

6. **Росія**. Схоже, що між „баштами Кремля" точиться конкуренція. Армія показала неспроможність виконати поставлене завдання, тож тепер право ходу має Федеральна служба безпеки. Політичне розгойдування України буде посилюватися, і з цією метою використовуватиметься невдоволення народу.

Констатуємо: знову, як і в грудні 2013, Росія є єдиним суб'єктом стратегії на українських теренах. Жодна політична сила, жодна державна інституція, жоден клан не пропонує і не хоче пропонувати стратегію для України.

7. **Український бізнес**. Тиск посилюється. Разом з тим, готовність об'єднуватися покищо не зростає. Кожен ховається сам і розраховує на себе. Найголовнішої реформи — податкової, яка запускає економічне зростання, — годі очікувати.

8. **Позапарляментські політичні сили**. Демонструють слабку готовність об'єднатися і запропонувати альтернативу. Без такої альтернативи наступні вибори, за якими б правилами вони не відбувалися, дадуть той самий або навіть гірший результат. Сподівання, що десяток партій, кожна з яких має рейтинґ біля 1 відс., зможуть прорватися до парляменту, конкуруючи за того самого виборця (нагадаю, постмайданівський виборець з модерними цінностями складає щонайбільше 20 відс.), виказує незнання аритметики на рівні другої кляси.

9. **Інтелектуали**. Націлилися на довгу гру, тобто змирилися. Ментально повернулися у початок 2013 року. Проблема в тому, що час грає проти нас. Можна не дочекатися.

10. **Суспільство**. Пошматоване. Розколюється і поляризується, використовуючи будь-який, навіть мізерний привід. Водночас напруга зростає, бо справедливости немає, а життєвий рівень падає.

Висновки: Політична криза не завершилася. Економічна криза не завершилася. Безпекова криза (простою мовою — війна) не завершилася. Шляхів виходу не знає ніхто. Стратегій не має ніхто.

Літо спокійним не буде, але й бурхливих подій також не варто очікувати. Осінь буде бурхливою. До цього не готові ні політики, ні інтелектуали, ні громадянське суспільство.

Водночас такий розвиток подій не повинен дивувати. Ми перебуваємо на переході, і події тривають лише 2.5 року — замало з історичної точки зору. Так, хочеться швидше, але навряд чи можливо. Але ні, ми не згодні передати проблему наступному поколінню. Між „вимагаємо все тут і зараз" та „підстригати газон [засіяну ділянку землі] 300 років" є золота середина. Шукаємо. Стара олігархічно-корупційна система не здатна реформуватися. Вона мусить остаточно довести кожному свою неспроможність (покищо у цьому впевнилася лише невелика частка громадян). Вона мусить провалитися. Це буде боляче. Треба шукати шляхи підстелити соломку. Треба шукати способів уникнути найбільш руйнівних варіянтів. Треба розробити стратегію швидко побудувати нове замість старого. Треба готувати нових людей на заміщення.

Програма дій для громадянського суспільства на найближчі місяці:

1. Штовхати доброчесних політиків до об'єднання.
2. Захищати фактичні досягнення реформ.
3. Підтримувати останніх реформаторів.
4. Захищати своїх, завжди.
5. Розробити стратегію і програму.
6. Продовжувати витискати малі перемоги.
7. Часто проводити протестні акції — тримати в тонусі себе та супротивника.
8. Вчитися домовлятися, а не сперечатися.
9. Посилювати і розбудовувати мережі довіри, кооперативи і все, що зростає знизу.
10. Розвивати проєкти громадянської освіти.

Львівський культурлогічний журнал „Ї"

Валерій Пекар – економіст, громадський діяч, керівник Бізнес-школи Національного університету „Києво-Могилянська академія".

Контрреволюція...

(Закінчення зі стор. 3)

на і трагічна водночас — стає викликом для української невизначености. Історична місія олігарха-президента полягала у тому, щоб втримати країну від війни (зовнішньої та громадянської) за рахунок відмови від проривного революційного розвитку України.

Отже, контрреволюційний переворот 14 квітня 2016 року перевів ситуацію у новий вимір — розвиток в Україні продовжуватиметься у вигляді олігархічного рабства і далі.

Структура (РН, ПН, ПС, РС), яка лежала в основі революційного процесу і описувалася авторами у згаданій статті, перебуває в стані руйнації в Україні.

Ми знову в тій самій ситуації, що і до революції, — консервативна правляча кляса (широка коаліція або „ширка" під вирішальним впливом олігархів) і решта набагато менш радикалізованого і стомленого від революції та війни суспільства.

(Продовження в наступному числі)

Львівський культурологічний журнал „Ї"

Сергій Дацюк – український філософ і політолог, Київ.

Білоруси малювали війну в Україні

Художники, картини яких представлені на виставці, (зліва): Генадій Дроздов, Олесь Циркунов, Тарас Носар, Олесь Суша, Олесь Пушкін, Андрій Такінданг.

Світлана Орел

ЧАПЛИНКА, Херсонська область. – У Центрі допомоги війську відкрито художню виставку „Білорусь з Україною в серці", на якій представлено роботи добровольців тактичної групи „Білорусь", які, крім зброї, взяли до рук ще й пензлі і показали на картинах побачене, відчуте, осмислене.

На полотні – осяяна сонцем єдина вціліла кляса середньої школи у селищі Пісках, а поряд залишки предметів, що їх підібрали бійці у сусідніх розбомблених і розгромлених клясах. Стара бандура із порваними струнами, знайдена серед руїн селищного будинку культури. На іншій картині – руїни того будинку культури, а поряд чи не єдина вціліла у Пісках споруда – православний храм. Художники: Генадій Дроздов, Олесь Пушкін, Олесь Циркунов, Андрусь Такіданча, Олесь Суша. Враження від їхніх картин – ніби доторкнувся до війни: руками до предметів, душею – до зображеного.

Керівник Чаплинського центру волонтерської допомоги Олена Ращупкіна розповідає: „Виставку вже оглянули чимало моїх земляків. На ній представлено портрет Олеся Черкашина, білоруса, який загинув за Україну у вересні минулого року, а він певний час жив і працював у нашому районі".

Виставка вже експонувалась у Національному музеї історії України, у Посольстві України в Білорусі, організатори хочуть показати її також в Росії, а покищо виставка вирушить у Запоріжжя.

Олесь Циркунов. „З вірою в майбутнє".

Олесь Циркунов. „Східній форпост".

XXII Конґрес Українців Америки відбудеться у вересні в Гартфорді

НЮ ЙОРК. – В днях 23-25-го вересня Український Конґресовий Комітет Америки (УККА) проведе свою чотирирічну конвенцію – XXII Конґрес Українців Америки. Конґрес проходитиме в Українському Народному Домі у Гартфорді, Конектикат, під час якого будуть вибрані нові керівні органи УККА і буде визначений плян праці на наступні чотири роки.

Під час конвенції на першому пленарному засіданні делеґати заслухають звітів членів Крайової Екзекутиви, голів комісій при Крайовій Раді та обговорять різні проєкти проведені протягом останніх чотирьох років.

Проходитимуть також спеціяльні семінари (круглі столи), на яких обговорюватимуться різні питання, зокрема важливі політичні, стратегічні і соціяльні проблеми, які впливають на майбутнє української громади в США та її відносин з Україною. В суботу відбуватиметься семінари під назвою ,,Підтримаймо Україну" і „Громада 2040", які дискутуватимуть майбутнє і ріст нашої громади та підтримку і допомогу Україні у майбутньому.

В суботу вечером, Український Народний Дім у Гартфорді й Українсько-Американські Організації Великого Гартфорду проведуть святковий бенкет для відзначення 25-ої річниці Незалежности України. В бенкеті візьмуть участь почесні гості американського і українського політичного світу, у мистецькій частині виступлять знані українські таланти.

Під час бенкету будуть вручені ,,Шевченківські Грамоти Волі" особам, які вклали надзвичайно багато зусиль для добра УККА, поширення української історії і культури, або відіграли важливу ролю в державному будівництві України. Понад 75 років, ця найвища нагорода вручається головам держав, державним діячам, провідникам української громади, активістам і працівникам на громадській ниві, які втілюють пророче натхнення Тараса Шевченка, національного пророка України XIX ст., який присвятив все своє життя незалежності для України.

В неділю, під час останнього дня конвенції, делеґати виберуть нові керівні органи Українського Конґресового Комітету Америки і приймуть резолюції конґресу, які накреслятимуть напрямні праці УККА на наступні чотири роки.

З нагоди конвенції підготовляється конґресова книжка, частина якої буде присвячена привітанням і оголошенням від членів і організацій у межах української громади.

УККА

АМЕРИКА І СВІТ

Хто є „головний ворог" Росії?

МОСКВА. — США, Україна й Туреччина є найбільшими ворогами Росії згідно з найновішими опитуваннями, які провів „Левада Центр". Висліди опитування, оприлюднені 2 червня, вказують що 72 відс. росіян бачать США країною, яка найбільш ворожо наставлена до Росії. На другому місці (42 відс.) була Україна, а на третьому (29 відс.) Туреччина. Минулого року приблизно те саме число росіян (73 відс.) вважали США ворогом Росії, але багато менший відсоток бачили Україну (37 відс.) та Туреччину (1 відс.) ворогами. Найбільш прихильними до Росії країнами були Білорусь (50 відс.), Китай (43 відс.) та Казахстан (39 відс.). 69 відс. росіян найбільше не люблять США, 63 відс. неґативно наставлені до України, а 62 відс. не люблять Європейського Союзу. Заступник директора „Левада Центру" Олексій Ґражданкін пояснив неґативне наставлення росіян до України тим, що Київ не може собі дати ради у конфлікті з самопроголошеними республіками на Донбасі. *(„Russia Today")*

Збудували тунель під Альпами

ЖЕНЕВА. — Швайцарські інженери закінчили будову під Альпами найдовшого у світу залізничого тунелю. Праця тривала 17 років і коштувала 12 млрд. дол., але проєкт був закінчений вчасно і в рамках заплянованого бюджету. Багато інших тунелів перетинають Альпи, але цей є найдовшим на світі (35 миль) і також найглибшим (доходить до 1.4 миль під землею). Ґотгард-тунель тягнеться від німецькомовного швайцарського міста Ерштфельд на півночі до італійськомовного міста Бодіо на півдні. Двосторонній тунель може служити для 260 тягарових потягів і 65 пасажирських поїздів щоденно. Офіційна фестивальна церемонія відкриття відбулася 1 червня. Між присутніми були Канцлер Німеччини Анґела Меркель, Президент Франції Франсуа Оланд та Прем'єр Італії Матео Ренці. *(„Associated Press")*

Фотограф і перекладач загинули

ВАШІНҐТОН. — Представник Національного Публічного Радіо (NPR) повідомив, що їхній фотограф Дейвид Ґилкій та його перекладач Забігулаг Тамана були вбиті під час перестрілки 5 червня в південному Афганістані. Вони подорожували разом з афганською військовою частиною. Д. Ґилкій здобув багато нагород і відзначень за свою працю в зонах міжнародного конфлікту та природних катастроф. Згідно з цифрами, поданими Комітетом охорони журналістів, від 1992 року дотепер в Афганістані загинуло 27 журналістів. По всьому світу за цей час загинуло приблизно 1,200 журналістів. *(„Associated Press")*

Лист Президента Кенеді на продаж

БОСТОН. — Один з останніх листів, який написав власноручно Президент Джон Кенеді, буде проданий. 2 червня стало відомо що чотиристорінковий лист, написаний у жовтні 1963 року, буде проданий 16-23 червня на публічній ліцитації через інтернет бостонською компанією RR Auction. Дж. Кенеді був вбитий місяць пізніше. Здогадуються, що цей любовний лист був до його коханки Мері Маєр, але лист ніколи не був висланий. Його затримала собі особиста секретарка президента Евелин Лінкольн. М. Маєр, дружина аґента Центральної Розвідувальної Аґенції (CIA), була вбита у жовтні 1964 року, але ніколи не розв'язано, хто і чому її вбив. Вартість листа оцінюють на 30 тис. дол. *(CNN)*

Східня Европа втрачає населення

ПАРИЖ. — Населення східньої Европи зменшується швидше, ніж яке-небудь реґіональне населення в сучасній історії. ООН обчисляють, що в східній Европі минулого року проживало 292 млн. осіб, на 18 млн. менше ніж 25 літ тому. Головною причиною цього є еміґрація до західньої Европи. Про це вказує статистика міжнародної Організації для співпраці та економічного розвитку (OCED), з осідком в Парижі. Також зменшилося число народжених дітей в східній Европі, так що у більшість країнах в цьому реґіоні є більше смертей, ніж народжень. *(„Financial Times")*

Єдина рада – продуктивніше працювати

У зв'язку з успадкованими від совєтських часів „святами", як от 8 березня, 1-2 травня чи 9 травня, в Україні спалахнула дискусія з приводу того, чи не варто було б, з огляду на тяжку економічу ситуацію, зменшити кількість вихідних днів, зробити їх робочими. В полемічному запалі навіть почулися голоси, що й релігійних свят забагато, адже, мовляв, йдеться про світську країну, а не релігійно фундаменталістську.

Опоненти ж на на те відповідають, що навіть запровадивши шестиденний робочий тиждень і 12-годинний робочий день, українці не стануть багатшими, бо проблема полягає не в більшому відпочинку, а в меншій продуктивності праці. Майже в усіх европейських країнах вихідних днів більше, ніж в Україні, довша там і відпустка. У Франції, наприклад, вона триває 35 днів, в Україні – лише 24 дні.

Порівняння – повчальне. Населення Франції – понад 66 млн. осіб, людей працездатного віку 30 млн., не працює 3.09 млн. осіб. Внутрішній валовий продукт на душу населення – понад 36 тис. евро (приблизно 1.040 тис. грн). Середня місячна платня – 2,600 евро (тобто понад 75 тис. грн).

В Україні населення – 42.7 млн. осіб. Людей працездатного віку – 23 млн. з них 2 млн. – безробітні. Внутрішній валовий родукт на душу населення – 1,760 евро (трошки більше 50 тис. грн). Це в 20 разів менше, ніж у Франції. Середня місячна платня – 4,900 грн (170 евро). Тобто француз заробляє у 15 разів більше, ніж українець.

Причина відсталости – не так в людях, бо українці не менш працьовиті, ніж европейці, як в енерґозатратному, трудомісткому процесі виробництва. Він вимагає залучення великої кількости працівників. Тим часом в розвинутих країнах роботу виконує менша кількість людей за менший проміжок часу.

Продуктивність праці в Україні – у 6.5 разів нижча, ніж в США, у чотири рази нижча, ніж в европейських країнах. Іншими словами, головним чинником підвищення продуктивности праці є технологічні інновації, інвестиції у найновіші технології й ефективне використання їх.

Покищо інноваційний складник української економіки становить менше ніж 4 відс. – у той час, як в Китаї – майже 30 відс., в Синґапурі – 50 відс.

І тут ми доходимо до головної причини економічного відставання України: олігархи не хочуть інвестувати в інновації, бо прибуток можуть отримувати, використовуючи найдешеву робочу силу.

Економічний рівень, економічна мотивація безпосередньо пов'язані з психологічним станом працюючої людини. Минулого року американський інститут Ґелупа спеціяльними опитуваннями з'ясував, що з 10 українців лише один задоволений своєю працею. Люди усвідомлюють, що здатні на більше. Цей потенціял мусить бути зреалізований.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 — **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 — **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $90.00 на рік, $50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $80.00 на рік, $45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – $40.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"	
Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 **Fax** (973) 644-9510 **E-mail** adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода" або її видавця.

ІСТОРІЯ

Український тижневик у Польщі відзначає 60-ліття

Марта Осадца

Наше Слово

Сквер Тараса Шевченка чи Справедливих українців?

Щасливо і до зустрічі, Редакторе!

Польські націоналісти не заблокують Пикулицький похід

Український тижневик „Наше Слово" з'явився у Польщі на хвилі так званої політичної відлиги середини 1950-их років останнім з часописів, призначених для національних меншин. Перше число вийшло з друку 15 червня 1956 року, тобто напередодні установчого з'їзду Українського Суспільно-Культурного Товариства (УСКТ). Після утворення УСКТ газета стала пресовим органом цієї організації.

До жовтня 1956 року вона виходила двічі на місяць, відтак щотижня. Першим головним редактором був призначений Микола Щирба (1956-1958 роки) – діяч міжвоєнного періоду Комуністичної партії Західної України. Протягом перших місяців свого існування тижневик мав наклад понад 17 тис. примірників, причому передплатою було поширено близько 70 відс. усього накладу.

Тижневик, за наміром тодішньої влади, мав передусім виконувати ролю своєрідного транслятора між владою й українським населенням, зокрема пояснювати політику держави стосовно української людности, насильно депортованої під час акції „Вісла" на північно-західні околиці Польщі. Тижневик мав поширювати інформацію про громадсько-політичне та культурне життя Радянської України. Однак в дійсності „Наше слово" у цьому періоді перетворилося на відкриту трибуну скарг і нарікань українського населення на ситуацію, в якій воно опинилося, на прояви національної дискримінації, асиміляційну загрозу, врешті стало збірною заявою переселенців, котрі вимагали повернути їх на рідні землі. Водночас тижневик відігравав дуже важливу ролю єдиного і незамінного зв'язкового між розсіяними по всій країні українськими громадами.

Протягом першого року свого існування тижневик збагатився кількома постійними тематичними сторінками, зокрема для дітей „Дитяче слово", для літераторів „Літературна сторінка", для лемків „Лемківське слово". У 1958 році, як додаток до тижневика, почав виходити літературний і популярно-науковий щомісячник „Наша Культура", який відіграв ролю організатора й модератора української творчої інтеліґенції, особливо у сфері літератури, історії, мовної проблематики, мистецтва, культури. Був також, з огляду на тогочасну ліберальність цензури, у міру затишним місцем для публікацій чималої групи видатних авторів тодішньої Радянської України, а також Чехословаччини й Румунії.

У середині 1960-их років з „Нашого Слова" виокремився черговий щомісячний додаток „Світанок" – газетка для українських дітей, яка їх учила рідної мови, часто-густо переймаючи на себе ролю першого і найчастіше єдиного вчителя.

У тижневику, зокрема на початку його існування, з'являлися й інші тематичні сторінки (часто силоміць наказувані редакції) – сільськогосподарська, молодіжна, жіноча, але вони не користувалися популярністю у читачів і згодом були ліквідовані. Незвичайно популярною була рубрика шлюбних оголошень, яка виконувала подекуди ролю своєрідного свата для тисячі загублених у польському морі українських душ, приводячи їх до одруження, причому найчастіше з закордонним партнером українського походження.

Тижневик „Наше Слово" не отримав згоди на розповсюджування в Україні. Проте, всупереч забороні, тижневик шляхом передплати рідними чи знайомими у Польщі або на Заході потрапляв як до України, так і до інших радянських республік, де мешкали депортовані у період сталінізму українці.

У середині 1960-их років майже половина накладу тижневика, одноразовий наклад якого перевищував 21 тис. примірників, йшла до читачів на схід від Польщі. Факт великого зацікавлення тижневиком невимовно тішив редакцію, хоч, з іншого боку, на кордоні часто створював чимало політико-цензурних проблем, коли пересилання затримували, а відтак газету конфісковували. Влада загострювала цензуру, забороняла друкувати матеріяли деяких авторів.

Тижневик мав чисельних читачів також серед західної діяспори на усіх континентах.

Своє критичне ставлення до тижневика влада відкрито продемонструвала у першій половині 1980-их років, коли „Наше Слово" опинилося в серйозних поліграфічних клопотах. Наслідком цього було припинення випуску „Нашої Культури" та „Світанку", урешті протягом кількох місяців не виходив також сам тижневик. У середині 1990-их років був відновлений випуск додатку для дітей, натомість „Нашу Культуру" воскресити так і не вдалося.

Після позачергового з'їзду УСКТ у лютому 1990 року і перетворення організації в Об'єднання Українців у Польщі (ОУП) тижневик „Наше Слово" припинив виконувати ролю пресового органу нової структури, приймаючи формулу українського тижневика. Натомість ОУП перейняло на себе ролю видавця.

Головними редакторами „Нашого слова" були: Григорій Боярський (1958-1963 і 1971-1980 роки), Мирослав Вербовий (1980-1991 і 2002-2006), Роман Галан (1993-1994), Ігор Щерба (1995-2002). Від серпня 2007 року редакцією керує Ярослав Присташ. Газета має власну сторінку в інтернеті: www.nasze-slowo.pl.

Львів

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Давно час протиставитися московській омані

У травні до Палати представників США був внесений законопроєкт під назвою: „Боротьба з чужоземною пропаґандою і дезінформацією, закон 2016 року". Двоє співавторів, конґресмен-республіканець з Ілиною Адам Кінзінґер і конґресмен-демократ з Каліфорнії Тед Лев не робили секрету, що цей їхній законопроєкт зокрема спрямований проти російської дезінформації про Україну.

Відповідь США на радянсько-російську пропаґанду давно назріла. Якби Америка діяла так майже на століття раніше, багато зла можна було б уникнути.

Як терор був практичною політикою Володимира Леніна і його більовицького режиму, так імперська пропаґанда та дезінформація залишається незмінною рисою сьогоднішньої Москви. Згадаймо її брутальне ошуканство щодо Голодомору-геноциду в Україні 1932-1933 років. Донині кремлівські „історики" заперечують його існування. Вони зайшли так далеко, що фальсифікували свій власний перепис 1937 року і безсоромно маніпулюють результатами перепису 1939 року.

Або згадаймо масове вбивство польських офіцерів у Катинському лісі. Довгий час совєти звинувачували у цьому злочині нацистів. Лише кілька років тому Москва змушена була визнати провину Йосифа Сталіна.

Захід, зокрема США, просто закривали очі на совєтську дійсність. Іноді навіть співпрацювали, як, наприклад, Департамент юстиції США – з совєтською Генпрокуратурою наприкінці 1970-их і на початку1980-их років.

Радянська пропаґанда росла як гриби після дощу, знайшовши родючий ґрунт і породу промосковських пропаґандистів на Заході. Використовуючи марксистські доктрини проти експлуатації і революційні гасла, вони активно одурманювали Америку. Совєти витрачали величезні суми на вербування все нових і нових аґентів.

Коли ж СРСР розпався, цілі і методи московської облуди залишилися незмінними. „Демократична" Росія успадкувала від совєтської імперії нагірші якості, зокрема – зневагу до історичної правди і невпинну дезінформацію.

Російські архіви упроподвж усієї імперії були і залишаються фабрикою для вигадок, без яких Москва вже не може жити. Як правило, сфабриковані документи розміщуються серед автентичних, щоб надати підробкам вигляду справжности.

Аґенти впливу та нове покоління проросійських лібералів, яких В. Ленін називав „корисними ідіотами" сприяли, свідомо чи несвідомо, радянсько-російській дезінформації. Це особливо помітно в діяльності світових наукових середовищ. Деякі з них діяли підпільно, приховуючи свої програми і цілі, інші відкрито належали до радянських товариств дружби і хизувалися своїм марксистським ухилом. Американці українського походження та українські канадці мали свою частку в обидвох секторах.

Однією з найголовніших цілей радянсько-російської пропаґанди була шалена дискредитація національно-визвольної боротьби українського народу, а зокрема й особливо – історична роля Організації Українських Націоналістів (ОУН) і Української Повстанської Армії (УПА). Совєти заготували фашистське тавро для ОУН ще в 1930 році, а потім начинили це тавро звинуваченнями в антисемітизмі, тероризмі тощо. Подібна тактика була застосована щодо УПА. Пізніше тотальна пропаґанда була спрямована проти української діяспори, яку вони обзивали „бандерівськими колябораціоністами". Націоналістична молодь української діяспори називалася радянською пресою не інакше як „Гітлерюґенд".

Активна кампанія інформаційного протистояння нинішній кремлівській дезінформації є необхідністю. Будемо сподіватися, що правда переможе. Мовчання ж є згубним, як і сама дезінформація. Принаймні, цей акт Конґресу США є першим кроком в доброму напрямі.

Аскольд С. Лозинський,
Ню-Йорк

У США зустрів полтавців

У травні в приміщенні Фундації Українського Вільного Університету, пізніше – у залі Української католицької церкви св. о. Миколая у Пасейку, Ню-Джерзі, а згодом – у Чикаґо, у творчій майстерні журналіста Володимира Дуди відбулися презентації нової книги „Друга дивізія УНА. Енциклопедія воєнної доби. УНК, УНА, 2-га Дивізія УНА, Протипанцерна бриґада „Вільна Україна", УВВ, УВК, Українська допоміжна поліція у боротьбі за волю України в подіях, персоналіях, спогадах, реконструкціях, версіях та інформаціях. Історія", яку я написав, впорядкував та видав разом з Іваном Буртиком з Кліфтону, Ню-Джерзі. Книга має 1,500 світлин та мап і налічує рівно 800 сторінок тексту.

З цієї нагоді я зустрівся з численними земляками-полтавцями, зокрема з Володимиром Литвиненком, о. Олексієм Гольчуком, Галиною Грушецькою, Миколою Міщенком. У Чикаґо, в Українському Національному Музеї, за сприянням Марії Климчак ознайомився з архівом уродженця Лохвиці Антона Кущинського, видатного діяча доби Української Народної Республіки та Гетьманщини. В українській кав'ярні мене пригощали при змістовній розмові землячка з Новосанжарщини д-р Неоніла Личик (Шерстюк) з чоловіком інженером Святославом Личиком, довголітнім головою парафіяльної управи Українського православного собору св. князя Володимира у Чикаґо, сином Миколи Личика, майора Армії УНР.

Працюючи над книгою, я дізнався, що племінником полковника Петра Дяченка був репресований український письменник та літературний критик Леонід Сукачов, якого на Полтавщині пам'ятають і в Березовій Луці, де минули його шкільні роки, і в Гадячі, де він вчився в педагогічному технікумі, і в Полтаві, де він народився і де потім продовжував освіту в Інституті соціяльного виховання та починав широку літературну діяльність.

Мені вдалося побувати на цвинтарі у Савт-Бавнд-Бруку, Ню-Джерзі, унікальному українському пантеоні у США. Тут поховані уродженці Полтавщини Патріярх Мстислав, Андрій Лівицький – Президент УНР в екзилі, Борис Мартос - вчений і Прем'єр-міністер УНР, багато інших славних людей. Біля місця вічного спочинку генерал-поручника Михайла Крата – уродженця Гадяча, та його дружини Євдокії, я зфотографувався з їхньою онукою Ганею Черняк, яка нещодавно разом зі своєю матір'ю впорядкувала та видала у США книжку спогадів генерала М. Крата „Козацькому роду нема переводу", примірники якої я передав до районних бібліотек Лохвиці та Гадяча.

Місце вічного спочинку уродженця лохвицької Білогорілки Полікарпа Плюйка знайшов через дирекцію цвинтаря. На пам'ятнику написано: „Шукав людину-критика і не знайшов". Мабуть, правду написав історик Василь Ключевський: „Природа народжує людей, життя їх ховає, а історія воскрешає, блукаючи по їхніх могилах".

Олександер Панченко,
Лохвиця, Полтавська область

Франко був невтомним просвітянином

28 травня минуло 100 років з дня смерті Івана Франка, а 27 серпня виповниться 160 років з дня його народження. І. Франко успішно працював у багатьох літературних жанрах, а також у публіцистиці. Уся творча спадщина І. Франка ніколи не була видана. Вона ще й досі не досліджена науковцями. Десятки працівників спеціялізованих академічних закладів тривалий час працюють, досліджуючи багатогранний творчий доробок великого українця, написаний українською, польською, німецькою та деякими іншими мовами.

Не зважаючи на спокуси зажити заможно і щасливо в одній із багатих західноевропейських країн, працюючи на її духовному полі, він залишився назавжди вірним Україні і рідному народові. Він багато зробив для того, аби твори українських письменників, які через заборону Московщиною, неможливо було надрукувати в Наддніпрянській Україні, змогли побачили світ у Галичині. Звідти вони нелегально потрапляли у Велику Україну.

Могло статися й так, що Україна втратила б І. Франка. Його, ще молодого і недосвідченого, запрошували до свого табору галицькі москвофіли – аґенти царату, запроданці Московщини. На превелике щастя, у період болісних ідейних пошуків талановитий юнак познайомився з київським професором Михайлом Драгомановим, братом Олени Пчілки, дядьком Лесі Українки, який навернув його до свідомого українства.

Завдяки невтомній просвітницькій діяльності І. Франка, його учнів і послідовників у Західній Україні, відбувся бурхливий процес національного відродження. Без зробленого для України І. Франком неможливою була б національно-визвольна боротьба галичан, поява січових стрільців, згодом ОУН та УПА.

Анатолій Ковальчук,
голова Бориспільського об'єднання
Товариства „Просвіта"
ім. Тараса Шевченка,
Бориспіль, Київська область

Куди піти вчитися?

Наприкінці навчального року, напевне, школярам важко визначитись, яку професію обрати, у який навчальний заклад піти вчитися. Якщо дитина мріє стати вчителем, то чи варто переконувати її у виборі іншого фаху? Мовляв, з дітьми працювати нелегко та й платня невисока. Адже, як виявило опитування вчителів середніх навчальних закладів України, яке провели 5-20 червня 2015 року Фонд „Демократичні ініціятиви" ім. Ілька Кучеріва та фірма „Юкрейнієн сосіолоджі сервіс", платнею „зовсім не задоволені" 52.1 відс. опитаних учителів, а „в основному задоволені" лише 9 відс. опитаних.

Добре сьогодні заробляють програмісти, перекладачі, юристи, економісти, хоча не всі студенти, які навчаються цим професіям, будуть успішними фахівцями. Батьки мого знайомого обрали для нього факультет міжнародних відносин. Слухняний син, виконуючи волю батьків, навчався на міжнародній економіці (на платній формі навчання). Але почав син працювати водієм таксі. Можливо, якби пішов вчитися на менш престижний факультет, то все було б по-іншому у його житті.

Результати опитування студентів вищих навчальних закладів України свідчать, що головною причиною обрання свого навчального закладу і спеціяльности студенти назвали власне бажання (47 відс.), значно менше (18 відс.) орієнтувалися на престиж професії, можливості подальшого працевлаштування. То чи прислухатися до порад батьків і вступити у політехнічний університет чи все ж за власним бажанням обрати педагогічний?

Олена Кріслата,
студентка Львівського
університету ім. Івана Франка

Ветерани прийшли до обеліска

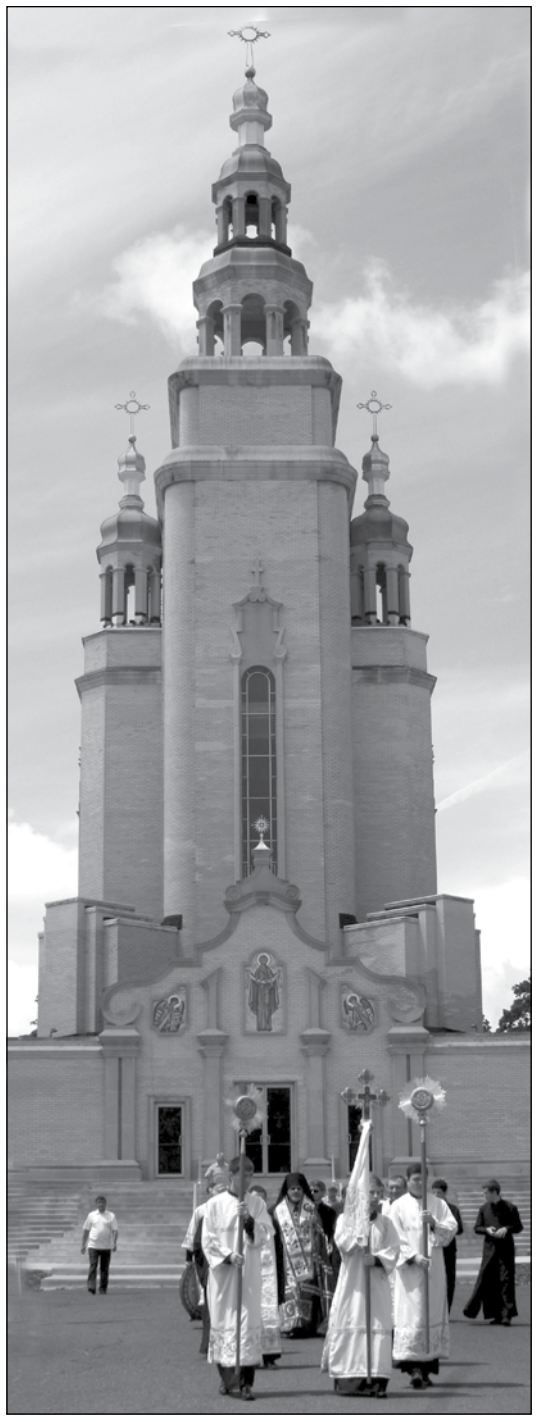

Від храму рушила процесія. (Фото: Левко Хмельковський)

Левко Хмельковський

САВТ-БАВНД-БРУК, Ню-Джерзі. – 30 травня, коли у США відзначали День пам'яті, до головного пам'ятника організації „Українські Американські Ветерани" (УАВ) біля Української православної церкви св. Андрія Первозваного в Савт-Бавнд-Бруку, Ню-Джерзі, прийшли учасники Другої світової війни, Корейської, В'єтнамської та інших воєн США на чолі з колишнім Національним командиром і керівником Національної виконавчої ради УАВ Матвієм Козяком.

Коли церковні дзвони проголосили полудень, від храму рушила процесія на чолі з Єпископом Даниїлом. Одночасно до пам'ятника маршем пішли з прапорами ветерани. Єпископ Даниїл поклав вінок до обеліска на вшанування пам'яті полеглих воїнів.

До пам'ятника прийшли з прапорами ветерани.

Потім Владика відслужив Панахиду. Йому співслужили митрофорний протоєрей Юрій Сівко, оо. Василь Пасакас, Володимир Музичка, Стефан Кричковський і о. диякон Джеймс Кейрнс. Співав хор семінаристів.

Владика Даниїл виголосив промову, у якій віддав шану також українським воїнам, які гинуть в боях з російським аґресором на Донбасі.

Учасники вшанування полеглих героїв під час Дня пам'яті.

Орися Козіцька закінчила медичні студії

Марійка Козіцька

Др-р Орися-Марія Козіцька

Орися-Марія Козіцька закінчила медичні студії в Медичному коледжі Ню-Йорку 23 травня з нагородою ім. д-ра Семюеля Спіґеля.

Вона народжена 14 січня 1988 року в родині д-ра Ореста і Марійки з дому Дудар Козіцьких. Виросла у Йонкерсі, Ню-Йорк, де є парафіянка церкви св. Михаїла. Закінчила початкову школу св. Матея і продовжувала науку в середній школі у Ню-Рошель, Ню-Йорк. Закінчила вищі академічні студії при Бостонському університеті з ступенем бакалавра.

О. Козіцька була не лише була визначною ученицею, але й спортовкою з футболу, польового гокею, плавання, тенісу та лакросу. Від дитинства О. Козіцька була членкою Спілки Української Молоді в Йонкерсі. Перейшла усі юнацькі іспити, відбула літні табори на Оселі СУМ в Еленвілі, Ню-Йорк, та працювала вихованицею при Йонкерському Осередку і на Оселі СУМ, була переможницею Злету СУМ в 2005 році. Вона закінчила Школу українознавства того самого року.

Окрім навчання і спорту, виявила здібність в мистецтві. Мала виставку своїх творів у школі, де одну з її картин купили до шкільної колекції. Її музичні таланти охопила гра на фортепіяні, бандурі і гітарі.

О. Козіцька також співала в ансамблі „Пролісок" і виступала з гуртком народних танців при СУМ. Після закінчення університету в Бостоні, О. Козіцька працювала у службі першої допомоги два роки, де пізнала усі критичні аспекти медичної сфери.

О. Козіцька наслідує свого батька д-ра Ореста Козіцького, довголітнього гастроентеролога в Йонкерсі, і брата д-ра Марка Козіцького, фахівця з ниркових хвороб. Тепер вона продовжить кар'єру в медицині при „Mount Sinai-Beth Israel Medical Center у ділянці внутрішньої медицини".

Йонкерс, Ню-Йорк

Осередок НТШ провів збори

Д-р Наталія Пазуняк

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 10 травня у приміщенні Товариства „Свята Софія" відбулися загальні збори осередку Наукового Товариства ім. Шевченка (НТШ).

Попередні збори відбулися 27 серпня 2012 року, себто перед двома каденціями, тому що члени Управи були відсутні в США. Попереднім головою осередку був д-р Ярослав Заліпський. Даними зборами провадив академік Леонід Рудницький. Тоді обрали головою осередку Олександра Лужницького, його заступником д-ра Андрія Шуля, секретарем Оксану Крилюк, скарбником Уляну Процюк. До Контрольної комісії увійшли д-р Василь Саляк, д-р Ігор Мірчук, Микола Рудницький. Цей склад представляв також Номінаційну комісію.

10 травня збори відкрив д-р О. Лужницький. З привітом виступив голова Світової ради НТШ д-р Л. Рудницький. Від НТШ в Ню-Йорку привітали збори д-р О. Лужницький і д-р Я. Заліпський як почесний голова осередку.

До президії зборів обрали О. Лужницького і О. Крилюк. Про діяльність осередку звітував д-р О. Лужницький. Головною діяльністю осередку були серії наукових доповідей (загалом 35) кожної весни і осені. Відбулися відзначення членів НТШ д-ра Я. Заліпського за співпрацю з українською громадою, д-р Ларису Онишкевич з нагоди 80-ліття і д-ра Л. Рудницького з уваги на його всебічну діяльність. Постійною працею осередку є приготування „Енциклопедії української Діяспори".

Про касу осередку звітувала У. Процюк, звіт Контрольної комісії подав В. Саляк, який запропонував уділити абсолюторію управі. Його внесок прийнято.

Головою управи обрали д-ра О. Лужницького, заступником д-ра А. Шуля, скарбником У. Процюк, почесним головою д-ра Я. Заліпського.

У Чикаґо відбулося Свято героїв

ЧИКАҐО. – Громадська організація „Помаранчева хвиля“ організувала і провела 5 червня свято Героїв воїнів та добровольців, які захищають Україну від російської аґресії. Про це повідомило Генеральне консульство України в Чикаґо.

Свято розпочалося з урочистої ходи вулицями Української околиці міста.

З привітаннями виступили голова відділу Українського Конґресового Комітету Америки в Ілиної Ігор Дячун, Генеральний консул Лариса Гераско та голова „Помаранчевої хвилі“ Василь Третяк, які відзначили героїв національно-визвольної боротьби за незалежність України, а також відвагу героїв сьогодення, які боронять та захищають Батьківщину. А це, в першу чергу, військові, які віддають свої життя служінню народу України, добровольці, які об'єднали українців у світі задля допомоги військовим та їхнім сім'ям, це усі небайдужі до долі України, а також ті, хто, не дивлячись на складнощі життя, обрали за мету змінювати Україну, і почали на власному прикладі показувати, що це можливо і як це робити!

„Укрінформ“

Учасники свята Героїв у Чикаґо.

Вшанували пам'ять...

(Закінчення зі стор. 1)

року пішли вклонитися українці північної Каліфорнії.

Агапій Гончаренко це псевдонім. Народився він як Андрій Гумницький у родині священика Української Православної Церкви в Кривині, Житомирська область, закінчив Київську теологічну семінарію і працював у монастирі Печерської Лаври. Був посланий до Атен, Греція, де й почав таємно дописувати до революційного видання „Колокол“ – російської газети, що видавав у Лондоні Олександер Ґерцен.

Російські можновладці дізналися, що А. Гумницький був автором статтей проти Російської імперії, і заарештували його в 1860 році. Він зумів втекти з російської тюрми в Константинополі, змінив ім'я на Агапій Гончаренко і розпочав життя вигнанця, подорожуючи містами Европи, перед тим як осів в США у 1865 році.

А. Гончаренко мав вплив на американських провідників у справі купівлі Аляски від Росії. Все своє життя А. Гончаренко боровся за людські права і кращу долю для всіх людей. У пізніші роки він оселився на Гейвардських пагорбах, в оселі, яку назвав „Україна“. Тут він продовжував писати і публікувати різні статті, які допомагали боротися українським еміґрантам і які таємно переправляли в Російську імперію.

Цього року завдяки завзятій праці Марусі Черепенко та Комітету ім. Агапія Гончаренка, який вона очолила, урочисто відзначено 100 років з дня поховання вірного сина українського народу, який немало прислужився для доброго імени України в світі.

У святковій програмі брали участь українці від наймолодших школярів Школи українознавства у Сан-Франциско, які винесли хліб та сіль на вишитих рушниках, до поважних старших гостей – Нормана Фоберта, виконавчого директора Гейвардського історичного товариства, який звернувся з промовою до присутніх.

Пролунали українські мельодії у виконанні Української духової оркестри молоді під проводом Олександра Журавля з Сакраменто, звучали бандури в руках Олі Герасименко-Олійник, Олесі та Романа Рітачків, українські пісні співали Оксана та Святослав Стуси, у вокальному ансамблі „Коляда“ під керуванням Андрія Криштафовича співали М. Черепенко, Іванна та Джуліанна Таратули-Філіпенки.

З вітальним словом виступив Сергій Альошин – Генеральний консул України у Сан-Франциско.

Панахиду відслужили о. Георгій Тяпко (Українська православна церква св. Михаїла), о. Петро Дячок (Українська католицька церква) та колишній настоятель Української православної церкви, почесний гість о. Олексій Лимонченко.

Свято підготували численні активісти, які представляли Український координаційний комітет північної Каліфорнії, Товариство збереження української спадщини, Сакраменто, українські церкви св. Михаїла, Непорочного Зачаття, св. Володимира, св. Андрія Первозваного в Сакраменто, Генеральне консульство України, Союз Українок Америки (Відділ 107), „Майдан Сан-Франциско“.

Комітет з проведення урочистого заходу, присвяченого А. Гончаренкові, подякував працівникам Ґарінського реґіонального парку Маркові Пірсонові, Метью Мору, який виготовив хрести на могилах Агапія і Альбіни Гончаренків, Каролеві Джонсон.

Спонзорами були Українська кредитова спілка (відділ Сакраменто), управа Ґарінського реґіонального парку, Генеральний консул С. Альошин та працівники Консульства України, родина Назаруків.

Хода до могили Гончаренків. Попереду оо. Олексій Лимонченко, Петро Дячок та Георгій Тяпко.

Краєвид з парку „Україна“, Гейвард, Каліфорнія.

Вокальний ансамбль „Коляда“ (керівник Андрій Криштафович).

Бандуристи Оля Герасименко-Олійник, Олеся та Роман Рітачки з Марусею Черепенко.

Івана Франка вшанували в Ізраїлі

Світлана Глаз

БАТ-ЯМ, Ізраїль. – 31 травня в Українському культурному центрі відбулася музично-драматична вистава „Весна кохання" у постановці самодіяльного театру „Шахар", яким керує режисер-постановник, заслужена артистка України Тамара Горенштейн. Захід, проведений з підтримкою Посольства України в Ізраїлі, був присвячений Іванові Франкові з нагоди 160-річчя від дня його народження поета і 100-річчя від дня смерти цього єдиного номінанта на Нобелівську премію з літератури за 1915 рік.

Ведуча вечора Марія Фуксман в українському національному одязі прочитала вірш, який написала на честь І. Франка.

Учасники концерту „Весна кохання" у постановці самодіяльного театру „Шахар". (Фото: Ісай Фуксман)

Розпочався концерт, на якому були присутні багато почесних гостей, віршами про кохання. Лунали пісні, ліричні та народні українські, а також на слова І. Франка у виконанні Олени Василькової, Олександра Вайнштейна, Т. Горенштейн, Василя Фалєєва. Усі були в єдиному настрої музики і кохання. Окрасою вечора були виступи дітей Данила Слободника і Маї Євдокимової. Пісні звучали українською і англійською мовами, на їдиш та івриті.

Глядачі дякували артистам оплесками і квітами. Посол України в Ізраїлі Генадій Надоленко подякував за повагу до творчості великого українця І. Франка та пошану до української культури, мови й вручив самодіяльним артистам листи-подяки.

Зустрілися біля меморіяльної будівлі у Бережанах

Вшанування Івана Франка біля будинку Андрія Чайковського в Бережанах. (Фото: Тетяна Будар)

Тетяна Будар

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – 17 травня у літературній світлиці Музею книги відбулися „Франкові читання-2016", присвячені 100-річчю з дня смерти поета. У Бережанах є пам'ятна таблиця (скульптор Зеновій Мігоцький) на будинку Андрія Чайковського, до якого він приїздив улітку 1894 року для ознайомлення з книгозбірнею в селі Краснопуща.

Виступали видавець, директор видавництва „Каменяр", заслужений діяч культури Польщі Дмитро Сапіга. Письменник Левко Різник презентував трилогію, присвячену І. Франкові – книги „Самотність Пророка", професор Богдан Якимович, поетеса Юлія Курташ-Карп та інші. Краєзнавець Володимир Шкільний з Козови представив виставку „Іван Франко у філателії".

19 травня біля пам'ятної таблиці на будинку А. Чайковського відбулося вшанування пам'яті Каменяра.

Виступили дует скрипалів школи мистецтв Василина Кіндрат і Наталія Атаманчук, дует вокалістів Христина Сисак та Софія Зайчук, жіночий камерний хор під керівництвом Катерини Слабодух. Учасники поетично-фолкльорного театру „Взори" представили на пошану поета поетичну композицію „Я буду жити, бо я хочу жити".

2016 РІК – РІК ІВАНА ФРАНКА

Доля Великого Каменяра

Частина II

Сергій Федака

Письмовий доробок Івана Франка налічує 6,000 творів, автор мав з сотню псевдонімів, співпрацював з редакціями 200 газет і журналів, зібрав бібліотеку з 12,000 томів. Один тільки науковий опис цього зібрання налічує чотири томи (поки видано два). Особистий архів І.Франка (в Інституті літератури, Київ) налічує 5,000 одиниць зберігання. Тричі видавалися його багатотомні зібрання творів.

Останній 50-томник, укладачі якого цілком заслужено відзначені Шевченківською премією, є фактично 60-томником, оскільки пара томів вийшло у двох книжках. Це вже 52 томи. Плюс видано чотири додаткові томи. Відтак 2009 року видано окремий том з купюрами, які свого часу не були пропущені радянською цензурою. Нарешті, окремий том становлять різноманітні покажчики до багатотомника. А доповнення до цього зібрання продовжують з'являтися і понині. Це видання містить близько 250 ілюстрацій – переважно титульні аркуші авторових книг та прорецензованих ним. У ньому згадується близько 15 тис. персоналій і літературних творів.

Художніх творів І. Франка відомо 1,020. Серед них 10 збірок віршів і 1 збірка поем, 50 поем, 10 романів і повістей, 100 оповідань і нарисів. Найраніший з відомих нині віршів написано у 15 років – „Великдень", 1871 року. Перша газетна публікація – у 18 років (газета „Друг", 1874). Перша поетична збірка – у 20 років („Баляди і розкази", 1876). Новаторською була друга збірка – „З вершин і низин", що охоплювала головні твори його суспільної лірики („Товаришам з тюрми", „Вічний Революціонер", „Каменярі", „Земле моя", „Тюремні сонети" та інші); революціонізувала молоде покоління, через що в Російській імперії була заборонена.

Вершиною інтимної лірики І. Франка стала збірка „Зів'яле листя". У збірці „Мій Ізмарагд" переважають філософські мотиви: рефлексії поета про добро й зло, красу і вірність, обов'язок і зміст людського життя. Але й у ній знаходимо зразок суспільної лірики, в якій І. Франко увічнив страждання рідного народу („По селах", „До Бразілії" та інші).

Драму власного життя Франко відобразив у збірці „Із днів журби". Програмова збірка „Senper tiro" є містичним кредо поета-борця. Велику майстерність виявив І, Франко і в широких епічних поемах „Панські жарти", „Сурка",„Смерть Каїна", „Іван Вишенський".

Багато автобіографічного вклав І. Франко у свою найвизначнішу поему „Мойсей", в якій на матеріялі біблійного сюжету показано конфлікт вождя з народом, засуджується зрада національних інтересів та проголошується ідея служіння рідному народові.

Проза І. Франка у дев'яти томах починається з так званого „бориславського циклу", в якому подано жахливий зріз і глибоку аналізу соціяльного зла в тогочасній Галичині. Зубожіння, пролетаризація галицького села лягли в основу збірок „В поті чола", „Галицькі образки", до яких належать автобіографічні оповідання „Малий Мирон", „Грицева шкільна наука", „Олівець", „Schönschreiben".

Вершини прози Франка є повість „Boa constrictor", соціяльний роман „Борислав сміється", де уперше зображені початкові форми революційної боротьби робітництва та стихійне пробудження його свідомости.

Чи не найвідоміший твір І. Франка – повість „Захар Беркут", що зображає героїчну боротьбу верховинців проти монголів. До історичних творів належать „Герой поневолі" (про „Весну народів" у Львові), „Великий шум" (про скасування панщини).

Моральному розкладові „верхів" тогочасного суспільства в Галичині І. Франко присвятив романи „Для домашнього вогнища", „Основи суспільности", „Перехресні стежки". Проза Франка відзначається жанровим багатством, реалістичним зображенням життя всіх прошарків суспільства.

У драматургії (на два томи) І. Франко виявив себе майстром соціяльно-психологічної та історичної драми й комедії. Перші спроби на цьому полі походять з гімназії: „Юґурта", „Три князі на один престол". Найбільше п'єс Франко написав у 1990-их роках. Найвизначніші з них — соціяльно-психологічна драма „Украдене щастя", віршована історична драма „Сон князя Святослава". З більших п'єс відомі комедії „Рябина", „Учитель" , з одноактівок – „Останній крейцар", „Будка ч. 27", „Кам'яна душа", „Майстер Черняк", „Суд святого Миколая".

У жанрі дитячої літератури І. Франко збагатив українську літературу книгами „Коли ще звірі говорили", „Лис Микита", „Пригоди Дон-Кіхота", „Коваль Бассім", „Абу-Касимові капці".

(Продовження в наступному числі)

Сергій Федака – доктор історичних наук, професор Ужгородського Національного Університету, письменник.

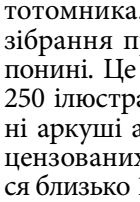

ОКСАНА СТАНЬКО
Ліцензований продавець
Страхування Життя
OKSANA STANKO
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
32 Peachtree Rd.
Basking Ridge, NJ 07920
Tel.: 908-872-2192; email: stankouna@optimum.net

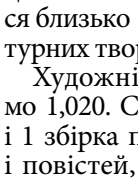

ЮРІЙ СИМЧИК
Ліцензований Продавець
Страхування Життя
YURIY SYMCZYK
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3055) • Fax: (973) 292-0900
e-mail: symczyk@unamember.com

ARKA
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відеокасети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

Твори Юрія Буряківця читатимуть в Україні

Ярослав Стех

Юрій Буряківець – лірик, незламний патріот і провіщун кращого майбутнього. На жаль, цей знаменитий письменник і поет мало відомий українському читачеві. Варто згадати слова академіка Петра Одарченка, який писав: „Твори Юрія Буряківця будуть читати в Україні, в селах і містах". Після відновлення української державності у вересні 1994 року Ю. Буряківця прийняли до Спілки письменників України. За кордоном, у Німеччині, Англії, США, Канаді, Австралії дано високу оцінку його творам.

Відомий письменник Василь Барка, розглядаючи поетичну збірку Ю. Буряківця „Виноградник" (Ню-Йорк, 1961 рік), писав: „Визначний талант цього лірика безперечний, виявляється він у найвластивішому виспіві серця. Особливо багатий його прибуток в ліричній поезії".

Помер поет 7 січня 1996 року і похований на українському цвинтарі у Савт-Бавнд-Бруку, Ню-Джерзі.

Ю. Буряківець народився 26 квітня 1922 року в родині службовця Дмитра і Марії Буряківців в Чорнобилі. В 1929 році родина Буряківців переїхала до Києва. Ю. Буряківець 14-річним хлопцем почав писати вірші настільки привабливі, що його прийняли в члени гуртка молодих поетів та прозаїків при Київському палаці піонерів та жовтенят.

За німецької окупації України він працював моряком у Дніпропетровській торгівельній фльотилії, був схоплений нацистами і ув'язнений. 1942 року німці вивезли його на примусові роботи до Німеччини.

Визволений американською армією, Ю. Буряківець оселився в таборі переміщених осіб в Авґсбурзі, вищу освіту здобув в Українському Вільному Університеті у Мюнхені. Писав вірші і поеми, які прикрашали сторінки в часописах „Фенікс", „Визвольний шлях", „Світання", його літературні есеї часто з'являлися у „Вільному світі", „Новому шляху" та „Українських вістях".

Вже в 1943 році Ю. Буряківець став членом Спілки українських письменників у Львові, 1947 року – членом Спілки українських письменників і журналістів у Авґзбурзі, а в США 1969 року його прийняли в члени Об'єднання українських письменників „Слово" в Ню-Йорку.

В Німеччині він видав збірки поезій „Слово про Україну", „До вершин Духа", „Зірниці". Книга „Мого життя межінь" вийшла у 1984 році, наступного року – книжка поезій та поем „Рідного краю галузка", потім „Співучі дощечки", роман-епопея з Другої світової війни „Нездоланні".

У Ню-Йорку Ю. Буряківець спершу працював фізично, приєднувався до української громадської праці, закінчив Пенсильванський університет у Філядельфії з присвоєнням звання маґістра філософії, писав українською мовою, володів, крім того, англійською, французькою, німецькою, еспанською, російською, білоруською, польською мовами і викладав ними в школах Америки.

У 1955 році появилася чергова його книжка поезії „Виноградник" (Буенос-Айрес, Арґентина), а за нею роман у двох томах „Нездолані" (Ню-Джерзі), в Ню-Йорку була видана чергова його книга поезії та поем „Серця палкого тепло", а далі романи „Паспорт на Україну", „Право на велику дорогу", „Ластів'їною трасою", „Рум'яний Влес".

Дороговказом письменникові у творчості була, як він про це сказав: „Віра в людяність, любов до України, її краси та історії тримають і мене на цьому світі".

Надія повернулася...

(Закінчення зі стор. 1)

указ про присвоєння Надії звання Героя України, вона висловила своє переконання щодо війни на сході, яке прямо суперечить політиці П. Порошенка. „Цю війну неможливо розв'язати дипломатичним шляхом, а тільки воєнним, і Мінські домовленості були потрібні тільки задля посилення нашої армії", – сказала Н. Савченко.

Ще сенсаційнішою була її перша велика прес-конференція 27 травня. Н. Савченко сказала щось таке, чого від неї, мабуть, найбільше чекав її народ: „Якщо ви хочете, щоб я стала президентом України, я стану ним".

Дуже характерно для героїні-патріотки, що вона не обминула проблеми української мови, котра й тепер, за післяреволюційної влади, не має належної державної підтримки і далі терпить від русифікаторів, зокрема у Верховній Раді.

„Українська мова – моя рідна мова, мова мого життя, моїх мрій. Не хочу ніякого насильства щодо інших мов, але все робитиму, щоб українська мова перемагала у душах людей і в їхній свідомості", – наголосила вона.

Ще одна цікава обставина: Н. Савченко належить до фракції „Батьківщини", і на згаданій прес-конференції запевнила, що не має жодного наміру змінювати партійне середовище, бо вірить в його прогресивну позицію і готова разом з членами фракції втілювати ідеї відродження України.

У зв'язку з цим запевненням деякі аналітики нагадують, що „Батьківщина", як, зрештою, усі й інші партії, – це партія одного провідника, і ним є Юлія Тимошенко. Двоє провідників в одній партії – це було б як двоє стернових в одному човні під час бурі.

Отож питання стоїть таким чином: чи зможе Ю. Тимошенко, за всього свого величезного політичного досвіду і за неймовірно сильного прагненя до влади, поступитися першим місцем – нині у партії, а завтра – в Україні? Чи зрозуміє, що поступившись загальнонаціональній героїні, виграє і сама, і Україна?

І ще одна дуже похвальна риса Н. Савченко: вона мужньо зізналася, що багато чого в політиці ще не знає, але готова вчитися. Серед сьогоднішніх українських діячів дуже мало таких, котрі готові вчитися.

МАЙБУТНЄ СВОЄЇ РОДИНИ ЗАБЕЗПЕЧТЕ ТЕПЕР

Отримайте більше з УНСоюзом

ДОВГОТРИВАЛІ АНУІТЕТИ

4%* 9-РІЧНИЙ

3.5%* 7-РІЧНИЙ

3%* 5-РІЧНИЙ

ЗВЕРТАЙТЕСЯ ДО НАС:

888-538-2833

* Відсотки тільки на перший рік
Всі пенсійні рати підлягають змінам.
Не дійсні в усіх штатах.

- Без додаткових адміністративних оплат від продажу і збереження
- 10% можна вибрати без штрафу
- Мінімальна сума вкладки тільки $1,000
- Довгострокове переривання контракту (вибір грошей) можливе за умов:
  - Поліса дотримується до кінця терміну
  - У випадку тяжкої недуги
  - Вимог старечого дому
  - Медичних видатків, пов'язаних з нещасними випадками

Український Народний Союз, Інк.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054 • Загальні інформації: 800-253-9862 • Fax: 973-292-0900
www.UkrainianNationalAssociation.org • facebook.com/UkrainianNationalAssociation

НОВИНИ НАУКИ

В УВАН презентували твори В'ячеслава Липинського

Тамара Скрипка

НЮ-ЙОРК. – 22 травня в Українській Вільній Академії Наук (УВАН) відбулася презентація чотирьох томів видання „В'ячеслав Липинський та його доба" за редакцією Юрія Терещенка, упорядники – Тетяна Осташко, Ю. Терещенко. Представила книгу видавництва „Темпора" Т. Осташко – провідний науковий співробітник відділу історії Української революції 1917-1921 років Інституту історії України Національної Академії Наук України, доктор філософії УВУ, відома дослідниця зовнішньополітичної, соціально-економічної і культурної політики українських національних урядів, життя і діяльности визначних діячів національно-визвольного руху та історії українського консервативного руху. Вона – автор книжок „Діячі Української Центральної Ради: біографічний довідник", „Полковник Петро Болбочан: трагедія українського державника", „Український патріот з династії Габсбургів", укладач збірників документів „Українська Центральна Рада", „Директорія, Рада Народних Міністрів", „Українська Держава (квітень-грудень 1918 року)" та інших.

Учасники презентації (зліва): Марта Пеленська, Альберт Кіпа, Тетяна Осташко, Анна Процик.

Упродовж останнього десятиліття д-р Т. Осташко опрацьовує архіви, що зберігаються в Східноєвропейському дослідному інституті (СЕДІ) ім. В'ячеслава Липинського у Філядельфії, зокрема, вивчає архівну спадщину В. Липинського у цьому інституті, архівах України, Польщі та у родинній колекції Гетьмана Павла Скоропадського, нащадки якого живуть у Швайцарії.

У процесі дослідження згаданих архівів СЕДІ й виникла ідея якнайповнішого видання спадщини В. Липинського. Результатом копіткої роботи з рукописами і документами став перший науковий збірник „В'ячеслав Липинський та його доба", що вийшов друком у 2009 році. І вже наступного року нові невідомі матеріяли склали другий том, який Т. Осташко уклала разом з чоловіком – проф. Ю. Терещенком, завідуючим катедрою історії України Київського національного лінґвістичного університету. Року 2013 побачив світ третій том збірника, а у 2015 – четвертий. Цьогоріч вийде друком ще один, п'ятий том унікального і найповнішого видання спадщини В. Липинського та спогадів про нього.

Презентуючи видання, доповідач відзначила, що В. Липинський, поляк за походженням, став визначним українським істориком, політиком, дипломатом і мислителем. Вже з перших кроків політичної діяльности він проявив себе як послідовний прихильник самостійної української державности. На відміну від більшости ровесників, які захоплювалися соціялістичними ідеями, В. Липинський ще учнем Першої київської гімназії прагнув протиставити „ідейним соблазнам" соціялізму та радикалізму, національно-державницьку ідею.

Відомий історик Дмитро Дорошенко, розкриваючи процес національного самовизначення В. Липинського, відзначав, що він „ще на шкільній лаві зробив те, що Антонович зробив уже бувши студентом університету". На той час В. Липинському було лише 17-18 років. „Це людина справді не щоденна і, на мою думку, після М. Грушевського це найталановитіший наш публіцист", – писав Євген Чикаленко.

Саме В. Липинський, як зазначила доповідач, чимало зробив для переоцінки і усвідомлення причин поразки українців у національно-визвольних змаганнях 1917-1921 років. Він уважав, що головними завданнями є послідовне формування бажання Української Держави і усвідомлення причин, „що не дали їй в протязі 1,000 літ здійснитись". „Ми знаємо, – писав він, – що первородним гріхом українців єсть ідейний хаос в політиці і брак організаційної дисципліни". Нездатність народних мас до самоорганізації В. Липинський убачав у пасивності проводу – „національної аристократії".

Однією з головних засад, на яких будувалась соціяльно-політична теорія В. Липинського, був територіяльний патріотизм. На його переконання, українським є і повинно бути „все", що осіло в Україні, без огляду на етнічне чи культурне походження, „расову" чи „ідеологічну" генеологію.

Наскрізною ідеєю через увесь політичний трактат В. Липинського „Листи до братів-хліборобів" є визначення „нації" і „держави". Він вірив, що лише після утвердження української держави сформується українська нація, яка об'єднає всіх громадян України без різниці національної, соціяльної, політичної та релігійної приналежности. „До української нації через українську державу, – наголошував В. Липинський, – через об'єднуючі всіх мешканців України державні політичні гасла". Він був послідовним плюралістом у вирішенні як політичних та соціяльних питань, так у співіснуванні релігій. Адже, будучи переконаним римокатоликом, відстоював рівність усіх віросповідань і відкидав найменші спроби прирівнювати національність до будь-якого віросповідання, хоча як історик уважав, що на українській землі Православна Церква має певну перевагу серед інших конфесій.

Д-р Т. Осташко особливу увагу звернула на державницьку концепцію В. Липинського, історичним фундаментом якої стали його наукові дослідження, присвячені добі козаччини. Ця доба української історії цікавила його, у першу чергу, як символ українських державницьких починів та української державної традиції. Причому в центрі його досліджень, на відміну від народницької історіографії, була не народ-маса, а провідна верства-еліта. Саме національній еліті В. Липинський відводив роля вирішального чинника державотворення. На думку історика, власне, діяльність козацької еліти, до якої влилися найактивніші елементи української шляхти, уможливила постання самостійної держави під проводом Богдана Хмельницького, що продовжила традицію української державности, перервану після князівської доби.

У багатогранному творчому доробку В. Липинського важливе місце займає епістолярна спадщина. Переважна більшість листів вченого (близько 3,000), зберігається в архівах Української Греко-Католицької Церкви у Римі та у Філядельфії. Через тяжку хворобу, не маючи змоги подорожувати та особисто контактуватися з діячами гетьманського руху та його центром, В. Липинський вів активне листування. Відтак, адреси його кореспондентів охоплювали країни Европи та Північної Америки.

Саме епістолярій відігравав своєрідну роль координатора роботи гетьманських структур. Листи В. Липинського охоплюють широкий спектр проблем, серед яких формулювання основних принципів втілення концепції, роз'яснення ідеологічних засад діяльности гетьманських інститутів, функціонування організацій на місцях, їх фінансування, форми аґітаційно-пропаґандистської роботи, просвітницька та пресова діяльність тощо.

СЕДІ ім. В. Липинського – відома на еміґрації українська наукова установа з осідком у Філядельфії, була заснована у 1963 році. Д-р Т. Осташко з особливою пошаною згадала імена ініціяторів та засновників Інституту. Головною метою організаторів СЕДІ було збереження, дослідження та видання архівних документів та наукових праць з новітньої історії України та політології. Зокрема, виданням науково-публіцистичної спадщини В. Липинського та дослідженням політичної та суспільної історії України.

Доповідач докладно розповіла про архівну колекцію СЕДІ, основою якої є оригінали та копії архіву В. Липинського. Д-р Т. Осташко наголосила на особливій ролі Митрополита Андрея Шептицького, який оцінив доробок ученого ще за його життя, допомагав йому матеріяльно й подбав про збереження його спадщини. Після смерті В. Липинського архів тимчасово залишався під опікунством о. Мирона Горникевича. У часі Другої світової війни архів перевезли до підвалів Стефанодому – резиденції Кардинала Теодора Інніцера, примаса Австрії, архиєпископа Відня, що забезпечило надійність його збереження. У1945 році він передав цю колекцію до Державного архіву у Відні як депозит А. Шептицького. Таким чином архів В. Липинського врятували від знищення радянськими спецслужбами.

Завдяки зусиллям о. Т. Горникевича та Євгена Зиблікевича архів змікрофільмували для збереження і наукового вивчення. Водночас варто відзначити заслуги Є. Зиблікевича, першого президента СЕДІ, якому пощастило придбати ориґінальні документи і листи В. Липинського від членів його родини та колеґ, розшукати і зберегти меморії (пашпорти, фотографії, ввірчу грамоту, підписану П. Скоропадським), посмертну маску.

Колекція В. Липинського – це рукописи його праць, денники, листування з відомими українськими, польськими, німецькими громадсько-політичними діячами, вченими, письменниками, що складає понад 10 тис. рукописних та друкованих сторінок. Це і документи українського посольства у Відні, яке В. Липинський очолював у 1918-1919 роках, присвячені добі Української Держави та Директорії, аналізи Берестейського мирного договору, зовнішньополітичної діяльности уряду гетьмана П. Скоропадського.

Упродовж діяльности СЕДІ вийшли друком найважливіші праці В. Липинського „Україна на переломі 1657-1659", „Stanisław Michał Krzyczewski. Z dziejów walki szlachty ukraińskiej..." [з перекладом на українську мову], „Листи до братів-хліборобів". А також – „Листи Дмитра Дорошенка до В'ячеслава Липинського" та „Листи Осипа Назарука до В'ячеслава Липинського", перший том його епістолярної спадщини, до якого увійшли листи до Дмитра Антоновича, Олександра Барвінського, Бориса Грінченка, Михайла Грушевського, Д. Дорошенка та багатьох інших кореспондентів. Побачив світ і перший том „Суспільно-політичних творів" В. Липинського (за редакцією Якова Пеленського).

Презентуючи багатотомний проєкт „В'ячеслав Липинський та його доба", д-р Т. Осташко ознайомила присутніх із змістом кожного збірника. До першого тому збірника увійшли фраґменти двох найвизначніших праць В. Липинського „Україна на переломі" та „Листи до братів-хліборобів", які вважаються вершиною української консервативної думки та державницької школи історіографії. Окрім цього, до видання увійшли публіцистичні твори вченого і праці соратників В. Липинського та сучасних авторів, у яких аналізується творча спадщина українського мислителя. У додатку публікуються унікальні світлини, що їх подарувала родина В. Липинського Волинському краєзнавчому музеєві.

У книзі другій продовжується публікація праць В. Липинського „Україна на переломі" та „Листи до братів-хліборобів". Подано також листування В. Липинського з відомим українськими вченими, громадсько-політичними та релігійними діячами. До збірника увійши й праці сучасних авторів. У додатку публікуються світлини, що зберігаються у фондах Музею-архіву ім. Д. Антоновича УВАН у США та Волинського краєзнавчого музею.

У книзі третій завершується публі-

(Закінчення на стор. 14)

Що вождь...

(Закінчення зі стор. 1)

А це думка російського історика Андрія Безсмертного-Анзимирова, котрий кілька днів і ночей провів на київському Майдані Незалежности під час Революції Гідности:

„Чому ж росіяни, навіть пристійні, освічені і на вигляд вповні культурні, вважають українців блудними „молодшими братами", котрих належить повернути назад?... Я довго думав над цією моральною проблемою й ось до яких висновків прийшов. Російські люди – як та кішка, котра добре знає, чиє м'ясо з'їла. Вони добре знають, що і вони, і їхні батьки і діди зрадили Україну і зраджували її протягом усього свого життя. Всі росіяни добре знають, що третє сторіччя підряд нищать Україну, керуючись брехнею про „єдиний народ". Тому одні гудять Україну, інші вмирають від ненависти до України, матюкаються і глумляться над Україною, треті качаються по підлозі в антиукраїнській істериці, з піною в роті, четверті лицемірно плачуть: „Ми ж так любимо Україну...". Так чинять всі росіяни, підсвідомо намагаючись позбутися почуття провини, але не вдаючись до єдиного способу очищення совісти – до покаяння...".

Знову ж таки, щоб нас не звинувачували в упередженості до росіян, нехай про їхню нездатність до покаяння і про те, як українці повинні відповідати на цю невиліковну хворобу усієї Росії, усіх її царів і всіх підданих, скаже велика у своїй правдолюбності росіянка Валерія Новодворська, нині, на жаль, вже покійна:

„Україна ніколи навіть не пробувала пригнічувати якийсь народ. На руках України нема крови. А з боку Росії – одні зради і злочини. Мені дуже подобається ваша вікова, нестихаюча ненависть до гноблення і прагнення до свободи... Я бажаю українцям якнайдалі триматися від Росії...".

Такими є чесні відповіді щодо того, чи можна ототожнювати кремлівських вождів з російським народом. Зарозумілі геополітики на кшталт Генрі Кісінджера та Франк-Вальтера Штайнмаєра чи самозасліплені праворадикали, як Марі ле Пен, потакаючи великоімперським амбіціям Володимира Путіна, чинять для Росії кепську послугу, бо відводять її від спасенного покаяння. Тільки з покання, зокрема і передусім перед Україною, може вона підвестися як одна з національних держав, спрямувавши енергію на впорядкування власного дому і власної народної душі.

Жаль, бо насправді все розвивається у протилежному напрямі.

Ліберальна Европа, об'єднуючи свої сили задля знівелювання національної суті десятків народів, хоче мати Росію за однодумця і партнера у цій дурній затії. І не бачить, що робить Москва вже в самих европейських країнах.

На початку квітня берлінське видання „Більд" опублікувало витяги з нового дослідження відомого німецького спеціяліста з російських питань Бориса Райтшустера „Таємна війна Путіна". Йдеться про те, що у західньоевропейських державах вже діють таємні напіввійськові групи росіян, готові в будь-який момент виконати злочинний наказ Кремля.

Як говориться в таких випадках – коментарі зайві.

В УВАН презентували...

(Закінчення зі стор. 13)

кація монографії В. Липинського „Україна на переломі" та продовжується друк розділів політико-публіцистичного трактату „Листи до братів-хліборобів". А також подається листування В. Липинського з відомим громадсько-політичним діячем – Є. Чикаленком. Завершують том праці сучасних авторів. Збірник доповнюють фотографії з колекцій СЕДІ ім. В. Липинського у Філядельфії, Музею-архіву ім. Д. Антоновича УВАН у США та Меморіяльного музею В. Липинського у Затурцях на Волині.

У книзі четвертій завершується публікація тексту політико-публіцистичного трактату В. Липинського „Листи до братів-хліборобів" та друкуються його окремі програмові політичні твори, на основі яких набув організаційного оформлення український консервативний рух. Вміщено листи В. Липинського до українських громадсько-політичних діячів та установ за абеткою (від літери „З" до „М"), що зберігаються у колекціях СЕДІ ім. В. Липинського у Філядельфії та Українського Національного Музею у Чикаґо, а також у Львівській національній науковій бібліотеці України ім. Василя Стефаника.

Доповнюють збірник праці сучасних авторів про наукову та епістолярну спадщину вченого-мислителя. Завершує збірник добірка фотографій з колекцій СЕДІ ім. В. Липинського у Філядельфії та Меморіяльного музею В. Липинського, що функціонує у родинному маєтку Липинських в Затурцях на Волині.

Перелік матеріялів, що увійшли до чотирикнижжя, свідчить про введення упорядниками Ю. Терещенком та Т. Осташко у науковий і культурний обіг найважливіших праць українського історика і мислителя, невідомих фактів його біографії, що розкривають драматичні сторінки його життя та долю архіву, епістолярію, яке охоплює широке коло спілкування з його однодумцями та опонентами.

Т. Осташко завершила презентацію словами вдячности за допомогу і сприяння у праці д-рові Романові Процикові, президентові СЕДІ, Марті Пеленській, членові Управи СЕДІ, та д-рові Альбертові Кіпі, президентові УВАН у США.

Підсумовуючи унікальність проєкту Ю. Терещенка та Т. Осташко, зазначимо, що чотиритомник, що в сумі налічує 2,800 сторінок, не лише засвідчує потужний потенціял архівних фондів українських еміґраційних наукових інституцій, а й подиву гідну працю упорядників, які самовіддано й ентузіястично, попри завантаженість за місцем їх праці, вважають за обов'язок свого життя довести до кінця справді велику справу – повернути Україні неоціненної ваги спадщину В. Липинського в ім'я самоствердження держави і нації. Адже, за визначенням В. Липинського, „Українська Нація не поза нами, а в нас самих. Вона твориться повсякчасно творчою працею кожного з нас".

SUMA FEDERAL CREDIT UNION

Це найкраще місце для збереження ваших ощадностей!

Інтернет: **www.sumafcu.org**

Завантажте наш мобільний додаток для зручності контролю за рахунками!

Шукайте **SUMA FCU Mobile**

- Депозит чеків
- Перегляд балансів та історії транзакцій
- Перекази між рахунками та оплата позичок
- Оплата рахунків та більше

ANDROID APP ON Google play

Download on the App Store

Телефонуйте 914-220-4900.

Головне Бюро

125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA
E-mail: memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі

301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936
E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрінґ Валі

16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335
E-mail: springvalley@sumafcu.org

Філія в Стамфорді

39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246
E-mail: stamford@sumafcu.org

Філія в Нью-Гейвен

555 George St.
New Haven, CT 06511
Tel: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677
E-mail: newhaven@sumafcu.org

Your savings federally insured to at least $250,000 and backed by the full faith and credit of the United States Government
NCUA
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Козаки провели фестиваль „А ми за волю!"

Олександер Вівчарик

КОРСУНЬ-ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ, Черкаська область. – 21 травня у місті відбувся Всеукраїнський міжрегіональний фестиваль патріотичної та козацької творчости „А ми за волю!". У ньому взяли участь 45 вокальних колективів з Черкаської, Одеської, Полтавської, Хмельницької, Львівської, Херсонської, Вінницької, Кіровоградської областей.

У Корсунь ніби повернулися козацькі часи: на вулицях міста скрізь було видно козаків і козачок у національних строях, а біля районного Будинку культури прадавня Україна вирувала піснями і танцями, красувалася вишивками різних регіонів, дзвеніла шаблями. То просто надворі учасники фестивалю готувалися до виступів на сцені.

Заля була заповнена вщерть. Відрадно, що серед глядачів було багато молоді. Без сумніву, концерт їм запам'ятається на все життя одним яскравим дійством.

Фестиваль було присвячено пам'яті автора і виконавця козацьких пісень, поета-пісняра з Корсунь-Шевченківського генерал-майора Міжнародної асоціації „Козацтво" Миколи Моцика, племінника загиблого під Базаром учасника Другого зимового походу Армії УНР Григорія Моцика. 2013 року він відійшов у вічність, але залишилися його пісні, пам'ять про нього.

Відкрив фестиваль Верховний отаман Міжнародної асоціації „Козацтво" Михайло Шитий. Переможці фестивалю у Корсуні співатимуть на фінальному концерті, що відбудеться в Києві на свято Покрови. Їх також запрошено на конкурс козацької пісні у Львові.

Ансамбль „Дивоцвіт" з Гадяча на тлі Спасо-Преображенського храму Української Православної Церкви Київського Патріярхату. (Фото: Олександер Вівчарик)

Свято козацької пісні відбулося напередодні 368-ої річниці переможної битви під Корсунем часів національно-визвольної боротьби українського народу. Тож його учасники поклали квіти до пам'ятника полковникам Корсунського полку козацької доби.

На семінар прибуло 100 учасників

Група учасників семінару творчої молоді. (Фото: „Смолоскип")

Ольга Погинайко

ІРПІНЬ, Київська область. – 4-8 травня на базі відпочинку „Дубки" відбувся 22-ий семінар творчої молоді видавництва „Смолоскип", участь у якому взяло понад 100 молодих мистців, політологів і журналістів. Упродовж семінару було проведено загалом 12 лекцій, презентацій та дискусій, підготовлено сім сценаріїв і знято три короткометражні фільми за книжками смолоскипівських лавреатів, підготовлено поетичний виступ 10 молодих поеток, проведено політичну гру, а також відбулися зустріч з Сергієм Жаданом, активним семінаристом на початку існування семінарів і кілька поетичних вечорів.

Відкрила політичний блок 5 травня велика тригодинна сесія співробітниці Інституту масової інформації Ірини Чулівської. Дискусію „Два роки війни: чи спрацювала українська контрпропаґанда" вона вела спільно з Андрієм Шийчуком. На семінарі відбулися дискусії, лекції, презентації, доповіді. Виступили Ярослава Яковлєва, Тамари Марценюк, Аліса Безман та інші.

На поетичному вечорі лавреатів при ватрі свої вірші читали Павло Коробчук, Богдан Горобчук, Оксана Гаджій, Заза Пауалішвілі, а після цього співала Христя Халімонова. Наступного дня увечорі був вечір електронної поезії. Третього дня був вечір поетичних виступів, який підготували Катерина Девдера, Катерина Рудик і Ганна Пастушенко.

С. Жадан розповів, що лише засновник „Смолоскипа" Осип Зінкевич зміг позитивно вплинути на цілий літературний процес. С. Жадан зачитав декілька віршів зі своєї нової збірки, що має вийти друком уже восени. Перемогу у конкурсі короткометражок здобуло мистецьке об'єднання „Монохромний голуб".

Капеляни відвідали зону війни

о. Віталій Футорський

КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ. – 10-22 травня священики Кам'янець-Подільської єпархії Української Греко-Католицької Церкви оо. Віталій Футорський, Юрій Ланик, Роман Зозуля, Ігор Куриба та Андрій Шалай з Тернопільської архиєпархії перебували із духовною місією в зоні бойових дій. Капелянське служіння для українських військових вони провадили в Попасній Луганської области (оо. В. Футорський та І. Куриба), в той час як решта священиків служила в Ново-Айдарі та Старобільську.

На Богослужіння військові приходили добровільно, іноді було до 40 осіб. Близько 15 чоловік приступили до сповіді і причастя. Військові були з з Хмельницької, Чернівецької, Тернопільської та Львівської областей.

Військові, знаючи про приїзд капелянів, радо запрошували їх для проведення молитви у різні військові частини, які знаходяться на тих територіях.

Також декілька днів оо. В. Футорський та А. Шалай служили для військових у місті Щастя. У Попасній капеляни спільно відслужили заупокійну Літургію за всіма воїнами, які загинули, захищаючи рідну землю, поблагословили всіх військових, які були присутні на молитві та подякували їм за їхню службу.

Капеляни зустрілися з воїнами в Луганській області.

Книжковий фестиваль став святом книги

Антоніна Листопад

КИЇВ. – На шостому Міжнародному книжковому фестивалі 20-24 квітня, в музейному комплексі „Мистецький Арсенал" гості почули виступи відомих письменників, філософів, літературних діячів та мистців з більш ніж 10 країн. Також були представлені майже всі українські та багато чужоземних видавництв зі своїми новинками, багато культурних заходів, концертів та кінопоказів. Дружина Президента України Марина Порошенко виголосила промову на церемонії відкриття фестивалю.

Вперше були випробувані публічні інтерв'ю, інтелектуальні дискусії, експериментальні літературно-музичні виступи. Музику можна було почути не лише зі сцени, а й просто проходячи коридорами Арсеналу. Літературна програма складалася переважно з авторських, тематичних проєктів, які формувала команда спеціяльно запрошених молодих кураторів та відомих письменників, які вперше виступили у такій ролі. Були також поетична сцена, майданчик ілюстраторів, платформа малих книгарень, проєкти „Література як соціяльна дія" Ірини Славінської, „Література і катастрофа" Євгена Стасіневича та інше.

Справляли велике враження книжки закордонних авторів. „Сила безсилих" Вацлава Гавела була написана ще в 1978 році, але побачила світ українською мовою аж нині. Луція Ржегоржікова, директорка Чеського центру в Києві, представила цю першу дитину їхнього видавництва. Даян Чендлер з Великобританії представила книгу „Дорога в Донецьк". Готується український її переклад. Книгу „Згадуючи Умберто Еко" переклала Маріанна Попович зі Львова. Професор Бернського університету Ларс Свендсен, Норвегія, написав книгу „Філософія свободи". Теж є в перекладі. Були також книги Мішель Онфре, Франція, „Шлях життя. Гедоністичний маніфест", „Фантастична Ферранте" – ціла лекція про феномен найпопулярнішої в Італії письменниці Елени Ферранте. Швайцарець Каталін Доріан Флореску презентував свій роман в перекладі українською мовою.

Ще був концерт старовинної музики „Шекспір, Тюдори, музика і континент". Звучали мадригали, клявіри.

І на завершення були бесіди Владики Любомира Гузара з підприємцями. Записала і видала їх Львівська бізнес-школа Українського Католицького Університету.

Найбільшим здобутком Книжкового фестивалю є Райнер Кунце, його „Чутливі шляхи", вперше озвучені українською мовою: 400 сторінок джерельної поезії німецького поета.

Антоніна Листопад – член Національної Спілки письменників України, лавреатка премії ім. Василя Стуса.

Краснодон, Луганська область

ПОДОРОЖІ

Сокіль – на мапі Луцького повіту

Костел Різдва Пресвятої Богородиці (сучасний вигляд).

Церква Успіння Божої Матері.

Володимир Рожко

Колишнє містечко Сокіль належить до давніх поселень Волинської землі на лівому березі річки Стир. Ліси, родюча земля, річка приваблювали сюди перших поселенців. Селище було оточене земляними валами, висота яких і нині сягає п'яти метрів, над ними піднімались дерев'яні частоколи з дубових колод, сторожові вежі, опоясували їх рови з водою річки, а вхід із заходу перекривала в'їзна вежа, перед якою піднімався і опускався висячий міст.

Нині довжина збережених валів 90 метрів, а ширина – 80 метрів. Вони являють собою неправильної форми чотирикутник, по кінцях якого і піднімались сторожові вежі. Замок мав підземні ходи, сліди яких простежувались ще у XIX ст. Біля замку були поселення селян, ремісників, купців.

Перші писемні згадки про містечко пов'язані з власниками його князями Четвертинськими-Сокульськими. Князь Михайло Четвертинський розпочав будівництво нового мурованого замку на місці попереднього дерев'яного, а його сини, внуки продовжували дальшу розбудову, розширення і укріплення свого граду над Стиром.

Славився Сокіль швецями, кравцями, ковалями, кушнірами і назви їх закріпились у прізвищах мешканців містечка, передаються у спадок від покоління до покоління та нагадують про давнє заняття предків. За князів Сокульських, 1564 року, містечко отримало Маґдебурзьке право, яке надав йому король і великий князь Литовський Зиґмунт Авґуст.

За переписом 1911 року в містечку проживало 1,453 жителів, було шість крамниць, державна монопольна горілочна крамниця та п'ять ярмарків річно. З приходом московських окупантів відбулось масове закріпачення селян, але жителі містечка продовжували перебувати в міщанському стані, тому їх правове становище майже не змінилось, лише на зміну ополяченню прийшла русифікація.

Містечко Сокіль мало два храми – Успіння Пресвятої Богородиці (1537 року) та церкву св. Трійці (дата побудови невідома). Перший з цих храмів – високомистецький твір суто волинських майстрів, яка увібрав в себе найкращі зразки їх монументального церковного будівництва. У 1868 році у містечку була ще й кладовищенська церква Вознесіння Господнього, дерев'яна, невідомо ким і коли побудована. Церкву св. Трійці 1853 року замість попередньої, аварійної, зведено нову. У 1943 році разом її хотіли спалити німці і мадяри, одначе старший офіцер мадярської команди зробити цього не дозволив, а Свято-Успенську церкву місцеві більшовики перетворили у колгоспний склад мінеральних добрив, щоб знищити давні настінні розписи місцевих іконописців .

Із замковища стежка понад лугом привела мене у 1991 році до Успенської церкви, обкраденої і збезчещеної. Напіврозвалена покрівля, облуплені стіни, вибиті вікна. Крізь шпаринку в дверях заглядаю в середину храму. Там склад міндобрив, облицювальної плитки. Ще один пам'ятник добі застою і його тогочасним горе-керівникам, вихованими на руйнації і байдужості. Облуплені стіни всередині, колись були розписані чудовими розписами. З болем у серці тоді вслухався у цвіріньканння горобців, переконуючи себе, що це сон, але то була правда злочинної комуністичної доби.

Весняний суботній ранок знову привів мене на вулиці, на яких від асфальту залишилися лише великі ями. Найперше пішов до церкви св. Трійці, в якій у 1921 році служив о. Григорій Шиприкевич, в надії відшукати сліди його перебування в Соколі. Тепер храм належить до Української Православної Церкви, що під Московським Патріярхатом. Від столітніх дерев навколо святині залишились лише пеньки, цвинтар – без жодної квітникової окраси. Розпитую старожилів про о. Г. Шиприкевича, але його служіння в церкві не збереглося в пам'яті мешканців.

Ще одна архітектурна пам'ятка церковного будівництва –храм Успіння Пресвятої Богородиці – був побудований на північно-східній околиці села. Пізнаю його на віддалі, але вже без дерев'яної добудови бабинця. Лелече гніздо примістилось на покрівлі святині. З церквою Успіння Пресвятої Богородиці пов'язане ім'я о. Івана Шиприкевича, який у 1936-1939 роках був настоятелем храму. Власне в цьому предавньому храмі служила ціла низка визначних українських священиків-патріотів впродовж всього минулого століття, як от о. о. Сергій Носаль, Гедеон Малевич, І. Шиприкевич і диякон Олександер Шиприкевич. Церква Успіння Пресвятої Богородиці була усипальницею князів Сокульських і їх найближчого оточення одначе московсько-більшовицька атеїстична повінь змела всі сліди поховань.

Від церкви Успіння Пресвятої Богородиці іду до замковища, на якому вибудувана дільнична лікарня, нині вона пуста. На замковищі сміття, пляшки з-під горілки і пива, здавалось пройшла по ньому якась бездушна орда. Замковище нагадує чотирикутник. Внизу видно залишки ровів, наповнених водою з річки Стир. На превеликий жаль, дотепер ніхто тут не проводив, ані археологічних розкопок, ані ґрунтовного обстеження вцілілих пам'яток історії.

Вирушаю ще до одної пам'ятки архітектури, власне руїни костелу Різдва Пресвятої Богородиці, 1784 року. Від цієї лишились лише три стіни, між якими повиростали вищі від стін дерева і ці стіни місцева влада своїм рішенням ласкаво передала Київському Патріярхатові. Засновано було на цих руїнах монастир Успіння Пресвятої Богородиці. Ігумен Яків, два послушники та кілька свідомих українців приходять на Служби Божі, які відбуваються у невеличкому притворі при вході до руїни.

Залишаю Сокіль. Хочеться вірити, що в майбутньому його колишня слава і велич повернуться на прадавні площі і вулиці, а вцілілі пам'ятки будуть належно реставровані та дивуватимуть нашого сучасника своєю мистецькою красою і досконалістю.

Джерело стало меморіялом

ПУСТОІВАННЕ, Рівненська область. – 1846 року 32-річний Тарас Шевченко зупинявся в селі біля джерела, робив замальовки мальовничої природи. 29 травня біля джерела урочисто відкрито камінь з меморіяльною дошкою. Пам'ятний знак виготовив поет і скульптор з Дубна Микола Тимчак. (Фото: Євген Цимбалюк)

First time home buyer?

Qualify for a mortgage with

10% down

NO PMI

3.60%* APR

25 year fixed

SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union

A full service financial institution serving the Ukrainian American community since 1951.

MAIN OFFICE: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251
E-mail: Info@selfrelianceny.org; Website: www.selfrelianceny.org
Outside NYC call toll free: 1-888- SELFREL

Conveniently located branches:

KERHONKSON: 6329 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: 845 626-2938; Fax: 845 626-8636
UNIONDALE: 226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393; Fax: 516 565-2097
ASTORIA: 32-01 31ST Avenue Astoria, NY 11106 Tel: 718 626-0506; Fax: 718 626-0458
LINDENHURST: 225 N 4th Street Lindenhurst, NY 11757 Tel: 631 867-5990; Fax: 631 867-5989

Your savings federally insured to at least $250,000 and backed by the full faith and credit of the United States Government
NCUA
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

SRNYFCU NMLS# 699320

EQUAL HOUSING LENDER

**10% down-payment required; 1-4 family owner occupied first home; no points; no Private Mortgage Insurance required; no prepayment penalties; 300 payments; $5.06 cost per $1,000.00 borrowed for 25 year term period. Interest rate may change at any time without prior notice. APR – Annual Percentage Yield.*

ПЕРЕЖИТЕ

Моє покоління жило для України

Богдан Качор

Я називаюся Богдан Качор, долею пов'язаний з родиною Ровенчуків-Лабуньків. Як один з тих, хто включився у вир боротьби за Україну, я перейшов усю хресну дорогу тюрми на Лонцького у Львові, до концтаборів у Біркенав, Авшвіці, Мавтгавзені, Мельку і Ебензее (в Австрії), звідки нас, частину недобитих у „німецьких млинах смерті" (за книжкою д-ра Петра Мірчука) звільнила 7-ма американська армія 6 травня 1945 року.

Усі чотири брати героїні визвольної боротьби Марії Ровенчук-Лабуньки загинули смертю героїв-мучеників у концтаборі Ебензее, Не знаємо місця їх загибелі і поховання. Наша Світова ліґа українських політичних в'язнів уважає борців-мучеників за українську правду рівних святим.

Світова ліґа вшанувала пам'ять загиблих наших друзів (усіх 36 з авшвіцького транспорту, яких ми могли зідентифівати) та й привезених з інших концтаборів до Ебензее, які там загинули, пам'ятним козацьким хрестом з чорного мармуру, з викарбуваним на ньому тризубом і написом українською та німецькою мовами „Синам України, загиблим за свободу у цьому таборі". У 50-ліття звільнення, 6 травня 1995 року, відкрили хрест, обведений українською вишивкою. Його зробив мистець і власник мармурового підприємства „Біличі" Анатолій Повзик зі своїми майстрами.

Я, не маючи шкільних свідоцтв, старався надробити втрачений час і взявся інтенсивно за науку. Вранці відвідував Українську торговельну школу в Авсбурґу, яку закінчив матурою, а по обіді відвідував Українську вищу економічну школу в Мюнхені, яку також закінчив зі званням інженер-економіст. Від управи Мюнхену наша Ліґа на передмісті Мюнхену отримала порожню школу на гуртожиток. Місто забезпечувало нас харчами. До гуртожитку управа Ліґи прийняла українських студентів, дала їм приміщення і харчування. Українські професори давали лекції з різних ділянок науки.

Закінчуючи вже студії в Мюнхені, я розшукав мою родину, батька, брата і сестру, які оселилися в Арґентині перед Другою світовою війною. Батько звелів мені переїхати до них, до Буенос-Айресу, що я дуже радо зробив у 1948 році. Там я взявся далі за науку. З різними ускладненнями був прийнятий до Університету в Буенос-Айресі, який успішно закінчив. Включився у громадське життя українців в Арґентині. Оженився і заложив родину. Тому що батьки моєї дружини вже давніше переїхали у США, жінка захотіла бути коло мами, і ми переїхали до США. Тут я працював разом з Левом Пришляком, батьком теперішнього ректора Українського Вільного Університету (УВУ) проф. Марії Пришляк. Заснував Кредитівку „Самопоміч" у Кергонксоні, Ню-Йорк, був деякий час секретарем Головної управи Організації Оборони Чотирьох Свобід України (ООЧСУ), головою 2-го Відділу ООЧСУ в Ню-Йорку, секретарем Товариства політв'язнів в Америці, купив спільно з Володимиром Мазуром і Петром Палюхом дім для установ Українського Визвольного Фронту в Ню-Йорку, був довголітнім секретарем і фінансовим референтом Фундації УВУ в Ню-Йорку, спільно з головою Фундації д-ром Петром Ґоєм збирав гроші і пересилав їх до Мюнхену. Щорічно ми переказували від 100 до 150 тис. дол., а було два рази по 200 тис. дол.

Нехай цей мій короткий, неповний спомин про великих українців буде китицею троянд у величному вінку їхньої слави!

Ню-Йорк

Щоб розмістити рекламу у „Свободі", телефонуйте на 973-292-9800, дод. 3040

Інтенсивні Курси Англійської Мови

Всі рівні володіння мовою • Англійська мова для підприємництва
Вдосконалення вміння писати і читати • Підготування до іспиту TOEFL
Повний вибір курсів Apple iMac Photoshop та Office for Mac
"English through the Arts" - Центр Діяльности

Spanish-American Institute

служить міжнародним студентам на Times Square від 1955 р.

215 West 43 Street, Times Square, NY 10036
Тел.: 212-840-7111 • Факс: 212-719-5922

Info@sai2000.org • www.sai2000.org

SKYPE: StudentClub • www.FaceBook.com/StudentClub

This school is authorized under Federal Law to enroll non-immigrant alien students.
Registered by the Department of Education of the State of New York.

LAW OFFICES OF
ZENON B. MASNYJ, ESQ.

In the East Village since 1983

Serious personal injury, real estate for personal and business use, representation of small and mid-size businesses, securities arbitration, divorce, wills and probate.

(By Appointment Only)

29 EAST 7th STREET
NEW YORK, NEW YORK 10003
(212) 477-3002

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972
Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярійні друки
- весільні запрошення (в укр. і анг. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 40-літнім досвідом!

973-574-8800
Fax: 973-574-8887
e-mail:computopr@aol.com

2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973)538-3899

ROXOLANA
INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanaltd@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшости європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

$100 - $7	$500 - $12	$900 - $20
$200 - $10	$600 - $15	$1000 - $20
$300 - $12	$700 - $17	$1500 - $37.50
$400 - $12	$800 - $17	$2000 - $50

Маємо ліцензію на пересилку долярів.
Також пересилаємо в інші країни.

** Додаткова оплата за доставу. Існують певні обмеження.*

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

МОРЕМ • АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуючись нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії,
- Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний" з каталога
вміст пакунка:
борошно - 20 ф., гречка - 10 ф., олія - 1 ґальон, тушонка - 3 ф., салямі - 3 ф., родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф., кава мелена - 2 ф., шоколяд - 2 плитки.
Ціна $99 за 51 ф.

1-888-PAKUNOK (725-8665)

DNIPRO LLC.

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

•Туристичні послуги: авіяквитки і візи в Україну та інші країни
• Грошові перекази у всі країни світу • Українські та европейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
•Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212
AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

Ділимося сумною вісткою, що
4 червня 2016 року у Chicago, IL
нагло відійшов у вічність наш найдорожчий
БРАТ, ВУЙКО і КУЗЕН

св. п.

ТАРАС ФИЛИПОВИЧ

нар. 13 березня 1947 року у Міттенвальді, Німеччина,

активний пластун в Станиці Чикаґо,
член 16-го куреня УПС „Ватага Бурлаків".

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 8 червня 2016 року
в УГК Катедрі св. о. Миколая,
а відтак на парафіяльному цвинтарі в Chicago, IL.

У глибокому смутку залишені:

сестра – РОКСОЛЯНА ГАРАСИМІВ з сином ЛЕВОМ з родиною
кузени – АНДРІЙ ФИЛИПОВИЧ з родиною
– д-р ДАРІЯ ФИЛИПОВИЧ МОНТЕРО з родиною
– МАРТА СТАДНИК з чоловіком СЛАВКОМ
– д-р ЯРОСЛАВ ЗАЛІПСЬКИЙ з родиною
родина в Німеччині та Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що у вівторок,
24 травня 2016 року, в Greenfield Park, NY,
проживши 71 рік, відійшов у вічність

св. п. Іван Женецький

нар. 19 листопада 1944 року в Schwaback, Німеччина,
син Ольги (Лисак) і св. п. Стефана, брат св. п. Марії.

Іван служив в Американській армії, був десантником в 82-ій повітряно-десантній дивізії під час битви в Домініканській Республіці у 1965 році. Працював бухгалтером, а в вільний час любив провести на природі.

У смутку залишилися:
мама - Ольга
дружина - Бетті,
діти - Едвард,
- Іван мол.,
- Ліса-Марі Кахнич з чоловіком Роналдом

Похоронні відправи відбулися в суботу, 28 травня 2016 року, в Українській католицькій церкві Пресвятої Трійці в Кергонксоні, Н. Й. Св. п. Іван був похований з військовими почестями на Pine Bush Cemetery в Кергонксоні.

Вічна Йому пам'ять!

Пожертви в пам'ять Покійного можна складати на: Holy Trinity Ukrainian Catholic Church, 211 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446.

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
З РІЗНИХ ҐРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
СВ. ДУХА в ГЕМПТОНБУРҐУ ТА ІНШИХ.

Oblast Memorials
PO Box 746, Chester, NY 10918
845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ
~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ
НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРИТИ ВАШ ПРОЄКТ.

У перщу болючу річницю відходу у вічність
нашого найдорожчого Чоловіка, Тата і Діда

св. п.

Богдана Стефана Ковча

буде відправлена поминальна Свята Літургія

- в Українській католицькій церкві св. Андрія, Parma, Ohio
19 травня 2016 року о годині 9:30 ранку.
- у Father Filas Manor, Mondare, Alberta, Canada
18 травня 2016 року о годині 9:00 ранку.

О молитви просять дружина Марта Ковч з родиною

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 17 квітня 2016 року
в St. Anthony, MN, проживши 95 років відійшов у вічність

св. п. Дмитро Дудинський

нар. 14 жовтня 1920 року в Ярославі, Україна,
вдовець св. п. Наталії.

Похоронні відправи у супроводі о. Михайла Стельмаха відбулися в суботу, 23 квітня, в Українській католицькій церкві св. Константина в Мінеаполісі, Мінесота. Похований на Gethsemane Cemetery.

У смутку залишилися:

син Мирон з дружиною Ірeною
внуки Іван з дружиною Audrey
Наталка з чоловіком Bradley
правнуки Ronin Morissey Dudynsky, Maxym Dmytro Shaub,
Alexandra Mackenzie Shaub.
сестра Катерина Тучак
племінниці Ольга MacLellan і Александра Handzy

Вічна Йому Пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в неділю, 5 червня
2016 року, відійшов у вічність наш дорогий
Батько, Дідусь, Брат і Вуйко

св. п. д-р Іван Гвозда

нар. 20 лютого 1927 року
в селі Височани Сяніцького повіту на Лемківщині.

Д-р Іван Гвозда працював викладачем політичних наук й історії у вищих школах Ню-Йорку - в Онеонта і Кортленд, а найдовше в Комюніті Коледжі в Обурн, Н. Й. В продовж багатьох років проф. д-р І. Гвозда був директором Моделю Організації Об'єднанних Націй у його школі та членом правління Всеамериканського Моделю ООН; членом різних американських професійних організацій, тощо. За свою професійну працю одержував різні признання та нагороди.

Проф. д-р Іван Гвозда упродовж свого життя був дуже активним провідним членом української спільноти, а особливо на терені української сиракузької громади. Як пластун і член Курення „Хрестоносців", очолював Станицю Пласту в Сиракузах. Крім того, був засновником відділу Спілки Української Молоді Америки (СУМА) в цьому місці та його першим головою. Як активний член Українського Народного Союзу, був головою Округи УНС на своєму терені. Упродовж багатьох років очолював Відділ Українського Конґресового Комітету та інші організації та громадські комітети. Вийшовши на заслужену пенсію, упродовж багатьох років виконував обов'язки дорадника (інспектор) Шкільної Ради УККА в Школі Українознавства ім. Лесі Українни в Сиракузах.

У глибокому смутку залишилися:

дружина Валентина Гвозда
син Іван Гвозда з дружиною Сонею
донька Ліда Гвозда Буняк з чоловіком д-ром Борисом Буняком
внуки Василь, Микола, Захар і Адріяна Буняк
сестра Анастазія Майкович
брат Дмитро Гвозда
племінниця Леся Рувсамен,
племінники Василь Гвозда, Іван Гвозда і Василь Майкович.

Вічна Йому пам'ять!

Пожертви в пам'ять Покійного можна складати на:
St. John the Baptist Ukrainian Catholic Church,
207 Tompkins Street, Syracuse, NY 13204.

216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
845-626-5641 • soyuzivka@aol.com

Союзівка 2016

10-й ФЕСТИВАЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Святкуйте з нами

Піккардійська Терція

Олег Скрипка та Воплі Відоплясова

8, 9, 10 липня

www.soyuzivka.com

А ТАКОЖ:

Хор "Думка" - Нью Йорк • Гурт Удич
і багато інших подій на сцені

Українське "село" • Фестиваль фільмів
Конкурс поїдання вареників • Смачні страви
Забава • Музика • Пісні • Ярмарок • Сувеніри

Автобус/кімнати Hudson Valley resort:
1-888-9-Hudson

П'ЯТНИЦЯ
благодійний
бенефіс
"ҐАЛА"
з концертом
на допомогу
Україні

Оксана Муха

Василь Попадюк

"MC" Сергій "Фома" Фоменко

"MC" Лідія Кульбіда

"Dance Workshop" Роми Прийми Богачевської

Організовано Українською Народною Фундацією під патронатом Посольства України в США

Вступ на фестиваль: $30 pp
VIP паркування на Союзівці: $20

SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union